

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ

Жеке қаржылық есептілік

*2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін,
тәуелсіз аудитордың есебімен бірге*

МАЗМҰНЫ

Тәуелсіз аудитордың есебі

Жеке қаржылық есептілік

Жеке бухгалтерлік баланс	1
Жиынтық кіріс туралы жеке есеп	2
Ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп	3-4
Капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп	5
Жеке қаржылық есептілікке ескертпелер	6-40

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ-ның Акционері мен Басшылығына

Пікір

Біз «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ-ның (бұдан әрі «Қор») жеке қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, әрі оған 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жеке бухгалтерлік баланс, жиынтық кіріс туралы жеке есеп, капиталдағы өзгерістер туралы жеке есеп және көрсетілген күнге аяқталатын жыл үшін ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есеп, сондай-ақ жеке қаржылық есептілікке ескертпелер, оның ішінде есеп саясатының маңызды аспектілері туралы ақпарат жатады.

Біздің пікірімізше, қоса беріліп отырған жеке қаржылық есептілік барлық елеулі аспектілерде 2016 жылғы 31 желтоқсанға Қордың қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы мен қаржылық нәтижелерін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі - «ХҚЕС») сәйкес дұрыс бейнелейді.

Пікірді білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (бұдан әрі - «ХАС») сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз одан әрі біздің қорытындымыздың «Аудитордың жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлігінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңестің Кәсіпқой бухгалтерлер этикасының кодексіне (бұдан әрі - «БХЭСК Кодексі») сәйкес Қорға қатысты біз тәуелсізбіз және біз БХЭСК Кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық. Біз алынған аудиторлық дәлелдер өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылады деп пайымдаймыз.

Аудиттің шешуші мәселелері

Аудиттің шешуші мәселелері - біздің кәсіптік пайымдауымызға сай ағымдағы кезең үшін жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болып табылған мәселелер. Бұл мәселелер жеке қаржылық есептілік аудитіміздің контекстінде және осы жеке қаржылық есептілік туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылған және біз бұл мәселелер жөнінде бөлек пікірімізді білдірмейміз. Төменде көрсетілген әрбір мәселеге қатысты тиісті мәселенің аудитіміздің барысында қалай қарастырылғанының сипаты осы контекстінде келтіріледі.

Біз қорытындымыздың «Аудитордың жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған міндеттерді, оның ішінде осы мәселелерге де қатысты міндеттерді орындадық. Тиісінше, аудитімізге жеке қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін бағалауымызға жауап ретінде әзірленген рәсімдерді орындау жатады. Аудиторлық процедураларымыздың, соның ішінде төменде көрсетілген мәселелерді қарастыру барысында орындалған процедуралардың нәтижелері қоса беріліп отырған жеке қаржылық есептілік туралы аудиторлық пікірімізді білдірудің негізі болады.

«Қазинвестбанк» АҚ мен «Delta Bank» АҚ-да орналастырылған активтердің өтелетін құнын бағалау

Банктерде орналастырылған ақша қаражаты мен депозиттердің құнын бағалау мәселесі Қор «Қазинвестбанк» АҚ (бұдан әрі - «Қазинвестбанк») мен «Delta Bank» АҚ-да (бұдан әрі - «Delta Bank») орналастырған қаражаттың елеулі болуына, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазинвестбанкті лицензиядан айыруына және Delta Bank-тің облигациялар бойынша дефолтына орай біздің аудитіміз үшін барынша маңызды мәселелердің бірі болды.

Біз банктерді санациялау жоспарлары туралы ақпаратты, оның ішінде Қор басшылығынан алынған қосымша түсіндірмелерді зерделеп, Қор басшылығы ҚазИнвестБанк пен Delta Bank-те орналастырылған активтердің құнын бағалау кезінде пайдаланған жорамалдарды бағаладық. Сондай-ақ біз Delta Bank-тің облигациялар бойынша дефолтымен байланысты мәселелерді шешу жөніндегі жоспарларына қатысты басшылықтың талдауын бағаладық. Біз бұл активтердің есепті күнге жіктелуіне әсер ететін белгісіздік факторларын саралап шықтық. Біз жеке қаржылық есептілікте ашылып көрсетілген ақпараттың толық болуын бағаладық.

ҚазИнвестБанк пен Delta Bank-те орналастырылған активтердің құнын бағалау туралы мәліметтер жеке қаржылық есептіліктің 9-ескертпесінде ашылып көрсетілген.

Еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорынға салынған инвестициялардың құнсыздануы

Біз бұл мәселе жеке есептілікте еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорынға салынған инвестициялардың елеулі баланстарына, құнсыздануды, сондай-ақ басшылық қабылдаған елеулі пайымдаулар мен бағалауды талдау негізінде жатқан жорамалдар субъективтілігінің жоғары деңгейіне орай аудиторлық тексеруде маңыздылардың бірі болып табылады деп есептейміз. Сонымен бірге, табиғи ресурстар бағасының жақында түсуі, теңгенің девальвациясы, инфляция мен қарыз алу құнының ұлғаюы және келешек кірістерге қатысты белгісіздік Қордың еншілес ұйымдары мен бірлескен кәсіпорны қызметінің перспективаларына әсер етеді және еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорынға салынған инвестициялардың құнсыздануына іс жүзінде әкеп соқтыра алады.

Елеулі жорамалдарға дисконттау мөлшерлемелері, табиғи ресурстарға болжамды бағалар мен тарифтер және инфляцияның болжамды мөлшерлемелері мен валюталарды айырбастау бағамдары жатады. Елеулі бағалауға өндіріс деңгейінің жоспары, келешек күрделі шығындар және барлау мен өндіруге қолжетімді ресурстар қорлары кіреді.

Біз құнсыздандудың талдауын тестілеу және басшылық дайындаған өтететін құн есебі үшін бағалау мәселелері бойынша мамандарды тарттық. Біз басшылық жасаған болжамның негізінде жатқан жорамалдарды сараладық. Біз өтететін құн есебінде пайдаланылған табиғи ресурстардың бағаларын қолжетімді нарықтық болжамдармен салыстырдық. Біз дисконттау мөлшерлемелерін және ұзақ мерзімді өсім мөлшерлемелерін нарықтың жалпы көрсеткіштерімен және басқа да қолжетімді мәліметтермен салыстырдық. Біз құнсыздану модельдерінің және сезімталдылық талдауының математикалық дәлдігін тексердік.

Еншілес ұйымдар мен бірлескен кәсіпорынға салынған инвестициялар мен құнсыздануға орындалған тесттер туралы ақпарат шоғырландырылған қаржылық есептіліктің 4-ескертпесінде келтірілген.

Қордың 2016 жылғы Жылдық есебіне қосылған басқа да ақпарат

Басқа да ақпаратқа Қордың 2016 жылғы Жылдық есебінде қамтылған ақпарат жатады, бірақ жеке қаржылық есептілік пен сол бойынша біздің аудиторлық қорытындымыз жатпайды. Басқа да ақпарат үшін жауапкершілікті басшылық көтереді. Біз Қордың 2016 жылғы Жылдық есебін осы аудиторлық қорытынды шығарылғаннан кейін аламыз деп күтіліп отыр.

Жеке қаржылық есептілік туралы пікіріміз басқа ақпаратқа таралмайды және біз бұл ақпаратқа қатысты қандай да бір нысанда сенімділікті білдіретін тұжырымды ұсынбаймыз.

Жеке қаржылық есептілікке аудитті жүргізуімізге орай біздің міндетіміз жоғарыда аталған басқа ақпаратпен, ол бізге қолжетімді болған кезде танысу және бұл ретте басқа да ақпарат пен жеке қаржылық есептіліктің немесе аудит барысында ие болған біліміміз арасында елеулі сәйкессіздіктердің болуы және басқа да ақпарат өзге елеулі бұрмалануларды қамтымайтындығы мәселесін қарастыру болып табылады.

Басшылықтың және Аудит жөніндегі комитеттің жеке қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық жеке қаржылық есептіліктің ХҚЕС-ке сәйкес жасалуы және шынайы ұсынылуы үшін әрі басшылық шынайы емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан маңызды бұрмалануы жоқ жеке қаржылық есептілікті дайындауды қамтамасыз ету үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапкершілік көтереді.

Жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алу қабілетін бағалау үшін, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтердің ашылып көрсетілуі үшін және басшылық Қорды таратқысы келген, оның қызметін тоқтатқысы келген жағдайларды немесе оның мұндай әрекеттерге іс жүзіндегі баламасы болмай қалған жағдайларды қоспағанда, есептіліктің қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалдың негізінде жасалуы үшін жауапкершілік көтереді.

Аудит жөніндегі комитет Қордың жеке қаржылық есептілігінің дайындалу процесін қадағалау үшін жауапкершілік көтереді.

Аудитордың жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз жеке қаржылық есептілік бүтіндей адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық қорытындыны шығаруда елеулі бұрмалануларды қамтымайды деген ақылға қонымды сенімдікке қол жеткізу болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік сенімділіктің жоғары дәрежесін білдіреді, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит елеулі бұрмалану бола қалғанда оны әрдайым анықтайтындығының кепілдігі болып табылады. Бұрмаланулар адал емес әрекеттердің немесе қателердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке-жеке немесе жиынтығында осы жеке қаржылық есептіліктің негізінде қолданылатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізделген күйде пайымдауға болса, елеулі болып есептеледі.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудиттің шеңберінде біз кәсіпқой пайымдауды қолданып, бүкіл аудиттің бойына кәсіптік скептицизмді сақтап қаламыз. Сондай-ақ біз:

- ▶ Адал емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан болған жеке қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтап, бағалаймыз, сондай-ақ өз пікірімізді білдіру үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Қателердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмауы тәуекеліне қарағанда, жоғарыдағы адал емес әрекеттердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмай қалу тәуекелі, өйткені адал емес әрекеттерге сөз байласу, алдау, қасақана жіберіп қою, ақпараттың дұрыс ұсынылмауы немесе ішкі бақылау жүйесін айнала жасалған амалдар кіруі мүмкін.
- ▶ Қордың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірді білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық процедураларды әзірлеу мақсатында, аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін түсінеміз.
- ▶ Қолданылатын есеп саясатының лайықты сипатын және басшылық айқындаған бухгалтерлік бағалау және тиісті ақпараттың ашылып көрсетілу негізділігін бағалаймыз;
- ▶ Басшылықтың қызметтің үздіксіздік қағидатын қолдану заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз және түскен аудиторлық дәлелдердің негізінде Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінде айтарлықтай күмән туғыза алатын оқиғаларға немесе талаптарға орай елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы тұжырым жасаймыз. Егер де біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы тұжырымды жасасақ, біз аудиторлық қорытындымызда жеке қаржылық есептілікте ақпараттың тиісінше ашылып көрсетілуіне назар аударуға немесе егер ақпараттың осылайша ашылып көрсетілуі лайықты болып табылмаса, пікірімізді өзгертуге міндеттіміз. Біздің тұжырымдар аудиторлық қорытындымыз жасалған күнге дейін түскен аудиторлық дәлелдерге негізделген. Келешек оқиғалар немесе талаптар Қор үздіксіздік қағидатының негізінде өз қызметін тоқтататындығына әкеп соқтыруы мүмкін.
- ▶ Жеке қаржылық есептіліктің бүтіндей ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын бағалаймыз, оған қоса ақпаратты ашып көрсету, сондай-ақ жеке қаржылық есептіліктің оның негізінде болған операциялар мен оқиғаларды олардың шынайы ұсынылуын қамтамасыз ететіндей етіп ұсынылатындығын бағалаймыз.

Біз Аудит жөніндегі комитеттің назарына, өзгесінен басқа, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер туралы, оның ішінде егер біз аудит процесінде ондайларды анықтасақ, ішкі бақылау жүйесінің едәуір кемшіліктері туралы ақпаратты жеткіземіз.

Сондай-ақ біз Аудит жөніндегі комитетке тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағандығымыз туралы мәлімдеме жасадық және барлық өзара қарым-қатынастар мен біздің тәуелсіздігімізге әсер етеді деп негізделген түрде есептеуге болатын басқа да мәселелер туралы, ал қажетті жағдайларда - тиісті сақтық шаралары туралы хабардар еттік.

Біз Аудит жөніндегі комитеттің назарына жеткізген мәселелерден біз ағымдағы кезең үшін жеке қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болған және тиісінше, аудиттің шешуші мәселелері болып табылатын мәселелерді айқындаймыз. Біз бұл мәселелерді аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, тек бұл мәселелер туралы ақпаратты жария ету заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған жағдайдан немесе қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің қорытындымызда хабарланбауы тиіс екендігі туралы тұжырымға келген сирек жағдайлардан басқа, өйткені мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарлануынан қоғамдық маңызы бар пайдадан асады деп жорамал жасауға болады.

Соның нәтижелері бойынша тәуелсіз аудитордың осы қорытынды шығарылған, аудиттің жүргізілуіне жауапты партнер - Пол Кон.

Ernst & Young LLP

Пол Кон
Аудит жөніндегі партнер

Адиль Сыздықов
Аудитор

Аудитордың 2013 жылғы 23 желтоқсандағы
№ 0000172 біліктілік куәлігі

Гульмира Турмағамбетова
«Эрнст энд Янг» ЖШС-тің
Бас директоры

Қазақстан Республикасының аумағында
аудиторлық қызметпен айналысуға арналған
мемлекеттік лицензия: сериясы МФЮ-2,
№ 0000003, Қазақстан Республикасы Қаржы
Министрлігімен 2005 жылғы 15 шілдеде берілген

050060, Қазақстан Республикасы, Алматы
Әл-Фараби даңғылы, 77/7, «Есентай Тауэр» ғимараты

2017 жылғы 31 наурыз

ЖЕКЕ БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Миллион теңгемен	Ескер.	2016 жыл	2015 жыл
Активтер			
Ұзақ мерзімді активтер			
Негізгі құралдар		329	435
Материалдық емес активтер	5	13.960	567
Еншілес ұйымдарға инвестициялар	6	4.032.432	3.811.067
Бірлескен кәсіпорынға инвестициялар	7	1.494.941	1.335.215
Берілген қарыздар	8	372.788	450.133
Кредиттік мекемелердегі қаражат	9	601.198	592.791
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	10	19.647	26.300
Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер	23	-	3.334
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	11	25.660	102.204
		6.560.955	6.322.046
Ағымдағы активтер			
Табыс салығы бойынша алдын ала төлем		7.274	10.267
Берілген қарыздар	8	227.721	139.757
Кредиттік мекемелердегі қаражат	9	194.751	246.801
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	10	5.784	1.068
Өзге де ағымдағы активтер	12	98.351	50.359
Ақша қаражаты және олардың баламалары	13	236.546	140.575
		770.427	588.827
Сатуға арналған ретінде жіктелген активтер		18.455	18.455
Активтер жиыны		7.349.837	6.929.328
Капитал және міндеттемелер			
Капитал			
Жарғылық капитал	14	5.058.658	4.916.269
Сату үшін қолда бар инвестицияларды қайта бағалау бойынша резерв		4.018	5.131
Бөлінбеген пайда		205.360	164.673
Капитал жиыны		5.268.036	5.086.073
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	15	1.001.356	888.327
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	16	912.180	859.715
Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер	17	27.958	27.405
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	16, 23	10.793	-
		1.952.287	1.775.447
Ағымдағы міндеттемелер			
Қарыздар	15	88.342	44.482
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары	16	6.231	6.722
Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер	17	6.098	5.093
Өзге де ағымдағы міндеттемелер	16	28.843	11.511
		129.514	67.808
Міндеттемелер жиыны		2.081.801	1.843.255
Капитал мен міндеттемелер жиыны		7.349.837	6.929.328

Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы
директордың міндетін атқарушы

Ernar Janadi
Ernar Janadi

Бас бухгалтер

Almaz Abdirahmanova
Almaz Abdirahmanova

6-40-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Миллион теңгемен	Ескер.	2016 жыл	2015 жыл
Пайыздық кірістер	18	73.219	70.893
Пайыздық шығыстар	19	(117.027)	(82.116)
Дивидендтерден түскен кіріс	20	79.031	45.155
Жалпы пайда		35.223	33.932
Жалпы және әкімшілік шығыстар	21	(33.370)	(43.166)
Қаржылық кірістер	22	117.839	64.326
Қаржылық шығыстар		(11.352)	(1.454)
Еншілес ұйымдағы үлестің шығуынан түскен пайда		-	619.548
Еншілес ұйымдардың шығуынан түскен пайда		-	284
Қаржы активтерінің шығуынан пайда		43	253
Қаржы және өзге де ағымдағы активтердің құнсыздануынан болған (шығын)/шығынға түзетпе жасау, нетто		(14.434)	2.136
Оң/(теріс) бағамдық айырма, нетто		5.628	(5.289)
Өзге де операциялық кірістер		2.423	109
Табыс салығын есепке алғанға дейінгі пайда		102.000	670.679
Табыс салығы бойынша шығыстар	23	(14.850)	(14.239)
Бір жылғы таза пайда		87.150	656.440
Табыс салығы шегерілген, бір жылғы өзге де жиынтық шығын			
Сату үшін қолда бар инвестицияларды қайта бағалаудан іске асырылмаған шығын		(1.113)	(16.971)
Табыс салығы шегерілген, кейінгі кезеңдердегі пайданың немесе шығынның құрамына қайта жіктеуге жататын өзге де жиынтық шығын		(1.113)	(16.971)
Табыс салығы шегерілген, бір жылғы жиынтық кірістің жалпы сомасы		86.037	639.469

Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы директордың міндетін атқарушы

Ernar Janadil
 Ернар Жанәділ

Бас бухгалтер

Almaz Abdirahmanova
 Алмаз Әбдірахманова

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

<i>Миллион теңгемен</i>	Ескер.	2016 жыл	2015 жыл
Операциялық қызметтен болған ақша ағындары			
Табыс салығы есепке алынғанға дейінгі пайда		102.000	670.679
Мыналарға түзетулер:			
Тозу және амортизацияға		712	398
Қаржы және өзге де ағымдағы активтердің құнсыздануынан болған (шығын)/шығынның қайтарылуы, нетто		14.434	(2.136)
Қаржылық кірістер	22	(117.839)	(64.326)
Қаржылық шығыстар		11.352	-
Еншілес ұйымдардың шығуынан түскен пайда, нетто		-	(284)
Қаржы активтерінің шығуынан пайда		-	(253)
Еншілес компаниядағы үлестің шығуынан түскен пайда		-	(619.548)
Бағамдық айырмадан іске асырылмаған (кіріс)/шығын, нетто		(5.628)	5.289
Өзгелер		55	-
Активтер мен міндеттемелердегі өзгерістерге дейінгі операциялық қызметтен ақша ағындары		5.086	(10.181)
Берілген қарыздардағы өзгеріс		1.370	380.850
Кредиттік мекемелердегі қаражаттағы өзгеріс		(15.800)	12.457
Сатуға арналған қолда бар бағалы қағаздардағы өзгеріс		953	2.507
Өзге де активтердегі өзгерістер		31.233	(19.460)
Қарыздағы және Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздарындағы өзгерістер		79.624	(1.122.544)
Өзге де міндеттемелердегі өзгеріс		31.462	(64.126)
Операциялық қызметтен ақша қаражатының түсуі/(жұмсалуды)		133.928	(820.497)
Төленген табыс салығы		(11.510)	(11.866)
Алынған пайыздар		45.700	32.670
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза түсімдері/(жұмсалуды)		168.118	(799.693)
Инвестициялық қызметтен түсетін ақша ағындары			
Банк депозиттерін алу, нетто		55.135	7.629
Еншілес ұйымдардың акцияларын сатып алу және бірлескен кәсіпорынға инвестицияларды ұлғайту	6, 7	(367.234)	(1.519.361)
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді сатып алу		(7.779)	(587)
Еншілес ұйымдар акцияларының шығуынан түскен түсімдер		-	750.430
Инвестициялық қызметте ақша қаражатының таза жұмсалуды		(319.878)	(761.889)
Қаржылық қызметтен түскен ақша ағындары			
Акционерге төленген дивидендтер	14	(10.393)	(34.713)
Акционерге бөлу	14	(39.525)	(22.600)
Жарғылық капиталға салынған жарналар	14	137.923	149.539
Қарыздар бойынша түсімдер	7	159.726	693.338
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары бойынша түсімдер	16	-	751.631
Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражатының таза түсімі		247.731	1.537.195
Ақша қаражаты және олардың баламаларының таза ұлғаюы/(азаюы)		95.971	(24.387)
Жыл басындағы ақша қаражаты және олардың баламалары		140.575	164.962
Жыл соңындағы ақша қаражаты және олардың баламалары	13	236.546	140.575

6-40-беттердегі есеп саясаты мен ескертпелер жеке қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП (жалғасы)

АҚШАЛАЙ ЕМЕС ОПЕРАЦИЯЛАР

Мына елеулі ақшасыз операциялар ақша қаражатының қозғалысы туралы жеке есептен алынып тасталды:

- Мүлік Акционердің жарна төлеуі жолымен Қордың жарғылық капиталын ұлғайту (14-ескертпе) және осы активтерді Қордың еншілес ұйымдарына одан әрі беру (6-ескертпе).
- «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ-ның мүлкін Қазақстан Республикасы Үкіметіне беру нәтижесінде Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздарымен бірге берілген қарыздарды өзара есепке алу (8 және 16-ескертпелер).
- Қордың еншілес ұйымдарына инвестицияларды ұлғайту ретінде кепілдіктер бойынша міндеттемелерді тану (6-ескертпе).

Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы
директордың міндетін атқарушы

Ernar Janadi

Бас бухгалтер

Алмаз Әбдірахманова

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЖЕКЕ ЕСЕП

2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Миллион теңгемен	Ескер.	Жарғылық капитал	Сату үшін қолда бар инвестицияларды қайта бағалау бойынша резерв	Бөлінбеген пайда / (жинақталған шығын)	Жиыны
2014 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо		4.620.562	22.102	(759.520)	3.883.144
Бір жылғы таза пайда		-	-	656.440	656.440
Өзге де жиынтық шығын	10	-	(16.971)	-	(16.971)
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны		-	(16.971)	656.440	639.469
Акцияларды шығару	14	295.707	-	-	295.707
Үкіметтің қарыздары бойынша дисконт	16	-	-	325.118	325.118
Дивидендтер	14	-	-	(34.713)	(34.713)
Акционерге өзге де бөлу	14	-	-	(22.652)	(22.652)
2015 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо		4.916.269	5.131	164.673	5.086.073
Бір жылғы таза пайда		-	-	87.150	87.150
Өзге де жиынтық шығын		-	(1.113)	-	(1.113)
Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны		-	(1.113)	87.150	86.037
Акциялар шығару	14	142.389	-	-	142.389
Үкіметтің қарыздары бойынша дисконт	16	-	-	4.007	4.007
Акционермен жасалатын өзге де операциялар		-	-	(552)	(552)
Дивидендтер	14	-	-	(10.393)	(10.393)
Акционерге өзге де бөлу	14	-	-	(39.525)	(39.525)
2016 жылғы 31 желтоқсандағы сальдо		5.058.658	4.018	205.360	5.268.036

Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы директордың міндетін атқарушы

Ernar Жанәділ

Бас бухгалтер

Алмаз Әбдірахманова

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл ауқат қоры» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «Қор» немесе «Самұрық-Қазына») Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 13 қазандағы Жарлығына және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 17 қазандағы қаулысына сәйкес 2008 жылғы 3 қарашада құрылды. Қор «Қазына» орнықты даму қоры» АҚ (бұдан әрі – «Қазына») мен «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдингі» АҚ (бұдан әрі – «Самұрық») біріктіру және мемлекеттің Қорға Қазақстан Республикасы Үкіметіне (бұдан әрі – «Мемлекет» немесе «Үкімет») тиесілі кейбір кәсіпорындардағы өз меншік құқығын қосымша беру арқылы құрылды. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті атынан Үкімет Қордың құрылтайшысы болып табылады. Үкімет Қордың жалғыз акционері (бұдан әрі – «Акционер») болып табылады.

Үкіметтің «Қазына» мен «Самұрықты» біріктіруінің негізгі мақсаты Үкіметтің тиісті бағдарламаларында және компаниялардың даму жоспарларында белгіленген олардың стратегиялық міндеттерін табысты орындау мақсатында олардың менеджменті тиімділігін арттыру және ұйымдық құрылымдарын оңтайландыру болып табылады.

2012 жылғы 1 ақпанда «*Ұлттық әл-ауқат қоры туралы*» Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 1 ақпандағы Заңы қабылданды, оған сәйкес Қордың қызметі Қордың тобына кіретін ұйымдардың ұзақ мерзімді құнын (құндылығын) ұлғайту және Қордың тобына кіретін активтерді тиімді басқару арқылы Қазақстан Республикасының ұлттық әл-ауқатын арттыруға бағытталуға тиіс.

Қор 6 және 7-ескертпеде тізбеленген бірқатар кәсіпорындардағы инвестицияларды иеленетін холдинг болып табылады.

Қордың әкімшілік мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Қонаев көшесі, 8.

Осы жеке қаржылық есептілікті шығаруды 2017 жылғы 31 наурызда Қордың Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы директорының міндетін аатқарушы мен Бас бухгалтері бекітті.

Осы жеке қаржылық есептілік Қордың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне қосымша ретінде шығарылды. Шоғырландырылған қаржылық есептілікті шығаруды 2017 жылғы 31 наурызда Қордың Қаржы және операциялар жөніндегі басқарушы директорының міндетін атқарушы мен Бас бухгалтері бекітті.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Осы жеке қаржылық есептілік, есеп саясатында және осы жеке қаржылық есептіліктің ескертпелерінде ашылып көрсетілгендерді қоспағанда, бастапқы құны бойынша бағалау қағидатына сәйкес дайындалған. Қор бухгалтерлік есептілікті қазақстандық теңгемен (бұдан әрі – «теңге») жүргізеді. Арнайы шарттасқан жағдайларды қоспағанда, осы жеке қаржылық есептіліктегі барлық мәндер миллион теңгеге дейін дөңгелектенген.

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Қордың осы жеке қаржылық есептілігі Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттары жөніндегі кеңес (бұдан әрі – «ҚЕХС» кеңесі) бекіткен редакцияда Қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына (бұдан әрі – «ҚЕХС») сәйкес дайындалды.

Жеке қаржылық есептілікті ҚЕХС-ка сәйкес дайындау маңызды белгілі бір бухгалтерлік бағалауларды пайдалануды талап етеді. Сондай-ақ қаржылық есептілікті дайындау басшылықтан Қордың есеп саясатын қолдану барысындағы жол берулер бойынша пікір білдіруді талап етеді. Жоғары күрделілік деңгейі мен жол берулерді қолдануды қамтитын қолданылу саласы, сондай-ақ бағалау мен жол берулерді қолдану жеке қаржылық есептілік үшін елеулі болып табылатын салалар 4-ескертпеде ашылған.

Шетел валютасына қайта есептеу*Функционалдық валюта және білдіру валютасы*

Осы жеке қаржылық есептілік нысандары функционалдық валюта және Қордың жеке қаржылық есептілігін ұсыну валютасы болып табылатын теңгемен ұсынылды.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)****Шетел валютасын қайта есептеу (жалғасы)***Операциялар және шоттар сальдосы*

Шетел валюталарындағы операциялар бастапқыда операцияның жасалу күніне қолданылатын бағам бойынша функционалдық валютада ескеріледі. Шетел валютасында көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есепті күнге қолданылатын функционалды валютаның ресми нарықтық бағамы бойынша қайта есептеледі. Барлық бағамдық айырмалар жиынтық кіріс туралы жекелеген есепке қосылады. Тарихи құнның негізінде шетелдік валютада бағаланатын монетарлық емес баптар бастапқы мәмілелер жасалған күні қолданыста болған бағамдар бойынша қайта есептеледі. Әділ құн негізінде шетел валютасында бағаланатын монетарлық емес баптар әділ құнды айқындау күніне бағамдар бойынша қайта есептеледі.

Валюталарды айырбастау бағамдары

«Қазақстан қор биржасы» АҚ-да (бұдан әрі – «ҚҚБ») белгіленген валюта айырбастаудың орташа салмақталған бағамдары Қазақстан Республикасында валютаны айырбастаудың ресми бағамдары ретінде пайдаланылады.

ҚҚБ-ның 2016 жылғы 31 желтоқсандағы айырбас бағамы 1 АҚШ доллары үшін 333,29 теңгені құрады. Осы бағам 2016 жылдың 31 желтоқсанына АҚШ долларында көрсетілген ақшалай активтер мен міндеттемелерді қайта есептеу үшін пайдаланылды (2015 жылдың 31 желтоқсанына: 1 АҚШ доллары үшін 340,01 теңге). ҚҚБ-ның 2017 жылғы 31 наурыздағы айырбас бағамы 1 АҚШ доллары үшін 313,73 теңгені құрады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ**Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер**

Осы жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде қолданылған есеп саясаты төменде келтірілген жаңа және қайта қаралған стандарттар мен түсіндірмелердің қабылдануын қоспағанда, 2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы жеке қаржылық есептілікті дайындау кезінде пайдаланылғанға сәйкес келеді.

Мұндай өзгерістердің сипаты мен әсері төменде қарастырылады. Жаңа стандарттар мен түзетулердің алғаш рет 2016 жылы қолданылғанына қарамастан, олар Қордың жылдық жеке қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсерін тигізбеді. Әрбір жаңа стандарттың (түзетудің) сипаты мен әсері төменде сипатталған:

14 «Кейінге қалдырылған тарифтік айырмалар шоттары» ҚЕХС (IFRS)

14 ҚЕХС (IFRS) міндетті стандарт болып табылмайды, әрі ол қызметі тарифтік реттелуге жататын ұйымдарға ҚЕХС-ті алғаш рет қолданғаннан кейін кейінге қалдырылған тарифтік айырмалардың шоттары бойынша қалдықтарға қатысты есеп саясатының қолданыстағы қағидаттарының көпшілігін қолдануды жалғастыруға рұқсат етеді. 14 ҚЕХС-ті (IFRS) қолданатын ұйымдар кейінге қалдырылған тарифтік айырмалар шоттарын қаржылық жағдай туралы есепте бөлек жолдармен көрсетулері тиіс, ал мұндай қалдықтар бойынша қозғалыстарды – пайда немесе зиян және БЖК туралы есепте бөлек жолдармен. Стандарт тарифтік реттеудің сипаты және соған байланысты тәуекелдер туралы, сондай-ақ мұндай реттеудің ұйымның қаржылық есептілігіне әсері туралы ақпаратты ашып көрсетуді талап етеді. Қор есептілікті ҚЕХС бойынша дайындағандықтан, ал оның қызметі тарифтік реттеуге жатпайтындықтан бұл стандарт оның жеке қаржылық есептілігіне қолданылмайды.

11 «Бірлескен кәсіпкерлік» – «Қатысу үлестерінің сатып алынуын есепке алу» ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер

11 ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер бірлескен операциялардың қатысушысы бірлескен операциядағы қатысу үлесінің сатып алынуын ескеруін талап етеді, әрі оның қызметі бизнестердің бірігуін есепке алу үшін тиісті 3 «Бизнестерді біріктіру» ҚЕХС (IFRS) қағидаттарына сай бизнесті білдіреді. Сондай-ақ түзетулер бірлескен операцияда бұрын болған қатысу үлестері, егер бірлескен бақылау сақталып қалса, дәл сол бірлескен операцияда қосымша қатысу үлесін сатып алу кезінде қайта бағаланбайтындығын түсіндіреді. Сонымен қатар, 11 ҚЕХС-ке (IFRS) қолданылу аясынан алынған ерекшелік қосылды, соған сай бұл түзетулер, егер бірлескен бақылауды жүзеге асыратын тараптар (есеп беретін ұйымды қоса алғанда) дәл сол бір түпкі бақылаушы тараптың жалпы бақылауында болса, қолданылмайды.

Түзетулер бірлескен операциядағы бастапқы қатысу үлесін сатып алуға қатысты, сол сияқты дәл сол бірлескен операциядағы қосымша үлестерді сатып алуға қатысты қолданылады және перспективті негізде күшіне енеді. Түзетулер Қордың жеке қаржылық есептілігіне әсер етпейді, өйткені қарастырылатын кезеңде бірлескен операцияға қатысу үлестері сатып алынбады.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)**

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер (жалғасы)

«Рұқсат етілген амортизациялау әдістерін түсіндіру» 16 ҚЕХС-ке (IAS) және 38 ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер

Түзетулер 16 «Негізгі құралдар» ҚЕХС (IAS) және 38 «Материалдық емес активтер» ҚЕХС (IAS) қағидаттарын түсіндіреді, олар түсім активті пайдаланушы шеңберінде пайдаланылатын экономикалық пайданы емес, бизнес қызметінің (оның бір бөлігі актив болып табылады) нәтижесінде болатын экономикалық пайданың құрылымын көрсетеді. Нәтижесінде түсімге негізделген әдіс негізгі құралдарды амортизациялау үшін пайдалана алмайды және материалдық емес активтерді амортизациялау үшін сирек жағдайларға ғана пайдаланылуы мүмкін. Түзетулер перспективті негізде қолданылады және Қордың жеке қаржылық есептілігіне әсер етпейді, өйткені ол өзінің айналымнан тыс активтерін амортизациялау үшін түсімге негізделген әдісті пайдаланбады.

«Ауыл шаруашылығы: жеміс беретін өсімдіктер» 16 ҚЕХС-ке (IAS) және 41 ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер

Түзетулер жеміс дақылдарының анықтамасына сәйкес келетін биологиялық активтерді есепке алуға қойылатын талаптарға өзгерістер енгізеді. Түзетулерге сай жеміс дақылдарының анықтамасына сәйкес келетін биологиялық активтер бұдан былай 41 «Ауыл шаруашылығы» ҚЕХС-тің (IAS) қолданылу аясына жатпайды. Оның орнына соларға қатысты 16 ҚЕХС (IAS) ережелері қолданылады. Бастапқыда танылғаннан кейін жеміс дақылдары 16 ҚЕХС-ке (IAS) сай жинақталған нақты шығындар бойынша (піскенге дейін) және бастапқы құны бойынша есепке алу моделін не болмаса қайта бағаланған құны бойынша есепке алу моделін (піскеннен кейін) пайдалана отырып бағаланады. Сондай-ақ түзетулер жеміс ағаштарында өсетін өнім бұрынғысынша 41 ҚЕХС-тің (IAS) қолданылу аясында қалатындығын ұйғарады және сату шығындарын шегере отырып әділ құны бойынша бағаланды. Жеміс дақылдарына қатысты бар мемлекеттік субсидияларға қатысты 20 «Мемлекеттік субсидияларды есепке алу және мемлекеттік көмек туралы ақпаратты ашып көрсету» ҚЕХС (IAS) қолданылады. Түзетулер ретроспективті түрде қолданылады және Қордың жеке қаржылық есептілігіне әсер етпейді, өйткені Қордың жеміс дақылдары жоқ.

27 «Жеке қаржылық есеп берушіліктегі үлестік қатысу әдісі» ҚЕХС-ке (IAS) түзету

Түзетулер ұйымдарға еншілес ұйымдарға, бірлескен кәсіпорындарға және қауымдасқан ұйымдарға жасалған инвестицияларды жеке қаржылық есептілікте есепке алу үшін үлестік қатысу әдісін пайдалануға рұқсат береді. ҚЕХС-ті қолданып жүрген және өздерінің жеке қаржылық есептілігінде үлестік қатысу әдісіне өту туралы шешім қабылдайтын ұйымдар бұл өзгерістерді ретроспективті қолдануы тиіс. Түзетулер Қордың жеке қаржылық есептілігіне әсерін тигізбейді.

ҚЕХС-ті жыл сайынғы жетілдірулер, кезеңі 2012-2014 жылдар

Бұл құжатқа мынадай түзетулер кіреді:

5 «Сатуға арналған айналымнан тыс активтер және тоқтатылған қызмет» ҚЕХС (IFRS)

Активтердің (немесе есептен шығарылатын топтардың) есептен шығарылуы, әдетте, сату не болмаса меншік иелеріне бөлу арқылы жүзеге асырылады. Түзету есептен шығарудың бір әдісінен басқа әдісіне өту есептен шығару бойынша жаңа жоспар ретінде емес, бастапқы жоспардың жалғасы ретінде есептелуі тиіс. Осылайша, 5 ҚЕХС-тің (IFRS) талаптарын қолдану үзілмейді. Бұл түзету перспективті түрде қолданылады.

7 «Қаржы құралдары: ақпаратты ашу» ҚЕХС (IFRS)

(i) Қызмет көрсетуге арналған шарттар

Түзету, сыйақының төленуін көздейтін қызмет көрсету шарты қаржы активіне жалғасып отырған қатысуды білдіруі мүмкін екендігін түсіндіреді. Ақпараттың ашып көрсетілуі қажеттілігін анықтау үшін ұйым 7 ҚЕХС-ке (IFRS) жалғасып отырған қатысуға қатысты нұсқауларға сәйкес сыйақы мен келісімнің сипатын бағалауы тиіс. Қызмет көрсету шарттарының қайсысы жалғасып отырған қатысуды білдіретіндігін бағалау амалдары ретроспективті түрде жасалуы тиіс. Дегенмен ақпараттың ашып көрсетілуі ұйым мұндай түзетуді алғаш рет қолданатын жылдық кезеңге дейін басталатын кезеңдер үшін қажет емес.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер (жалғасы)

ҚЕХС-ті жыл сайынғы жетілдірулер, кезеңі 2012-2014 жылдар (жалғасы)

7 «Қаржы құралдары: ақпаратты ашу» ҚЕХС (IFRS) (жалғасы)

(ii) Қысқартылған аралық қаржылық есептілікте 7 ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулерді қолдану

Түзету өзара есепке алу туралы ақпараттың ашып көрсетілуіне қойылатын талаптар, мұндай ақпарат соңғы жылдық есепте көрсетілген ақпараттың едәуір жаңартуларын білдірген жағдайларды қоспағанда, қысқартылған аралық қаржылық есептілікке қолданылмайтындығын түсіндіреді. Бұл түзету ретроспективті түрде қолданылады.

19 «Қызметкерлерге төленетін сыйақы» ҚЕХС (IAS)

Түзету жоғары сапалы корпоративтік облигациялар нарығы облигацияны шығарған ел емес, облигация деноминацияланған валютаның негізінде бағаланатындығын түсіндіреді. Белгілі бір валютада деноминацияланған жоғары сапалы корпоративтік облигациялардың дамыған нарығының жоқтығында мемлекеттік облигациялар бойынша мөлшерлемелерді пайдалану қажет. Бұл түзету перспективті түрде қолданылады.

34 «Аралық қаржылық есептілік» ҚЕХС (IAS)

Түзету аралық кезеңдегі ақпарат аралық қаржылық есептілікте не болмаса аралық қаржылық есептіліктегі тиісті сілтемелерді көрсете отырып аралық қаржы есебінің басқа жерінде (мысалы, басшылыққа арналған түсіндірмелерде немесе тәуекелдерді бағалау туралы есепте) ашып көрсетілуі тиіс. Аралық қаржы есебіндегі өзге де ақпарат пайдаланушылар үшін аралық қаржылық есептілік сияқты дәл сондай талаптарда және сол мерзімде қолжетімді болуы тиіс. Бұл түзету ретроспективті түрде қолданылады.

Түзетулер Қордың жеке қаржылық есептілігіне әсерін тигізбейді.

1 «Ақпаратты ашып көрсету аясындағы бастама» ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер

1 ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер 1 ҚЕХС-тің (IAS) қолданыстағы талаптарын айтарлықтай өзгертпей, оларды түсіндіреді. Түзетулер мыналарды түсіндіреді:

- 1 БЕХС-тің (IAS) маңыздылығына қойылатын талаптар;
- пайда мен шығын туралы және БЖК туралы есептегі және қаржылық жағдай туралы есептегі жеке баптар бөлінуі мүмкін;
- ұйымның қаржылық есептілікке ескертпелерді беру тәртібін таңдау мүмкіндігі бар;
- үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындардың БЖК үлесі бір баптың шеңберінде бөлек ұсынылуы және кейіннен пайда немесе зиян құрамында қайта жіктелетін немесе жіктелмейтін баптар ретінде жіктелуі тиіс.

Сонымен бірге, түзетулер қаржылық жағдай туралы есепте және пайда немесе зиян және БЖК туралы есепте(де) қосымша аралық қорытынды сомаларды ұсыну кезінде қолданылатын талаптарды да түсіндіреді. Түзетулер Қордың жеке қаржылық есептілігіне әсерін тигізбейді.

«Инвестициялық ұйымдар: шоғырландыру туралы талаптан ерекшелікті қолдану» 10 ҚЕХС-ке (IFRS), 12 ҚЕХС-ке (IFRS) және 28 ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер

10 «Шоғырландырылған қаржылық есептілік» ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер сай инвестициялық ұйымдарға қатысты ерекшеліктерді қолдану кезінде туындаған мәселелерді қарастырады. 10 ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер шоғырландырылған қаржылық есептілікті ұсыну туралы талаптан алынып тастау, егер инвестициялық ұйым өзінің барлық еншілес ұйымдарын әділ құны бойынша бағаласа, инвестициялық ұйымның еншілес ұйымы болып табылатын бас ұйымға қолданылатындығын түсіндіреді.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ЕЛЕУЛІ АСПЕКТИЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)**

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер (жалғасы)

ҚЕХС-ті жыл сайынғы жетілдірулер, кезеңі 2012-2014 жылдар (жалғасы)

«Инвестициялық ұйымдар: шоғырландыру туралы талаптан ерекшелікті қолдану» 10 ҚЕХС-ке (IFRS), 12 ҚЕХС-ке (IFRS) және 28 ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер (жалғасы)

Сонымен бірге, 10 ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер шоғырландыруға өзі инвестициялық ұйым болып табылмайтын және инвестициялық ұйымға қосалқы қызметтерді көрсететін инвестициялық ұйымның еншілес ұйымы ғана шоғырландыруға жататындығын түсіндіреді. Инвестициялық ұйымның барлық басқа еншілес ұйымдары әділ құны бойынша бағаланады. 28 «Қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындарға инвестициялар» ҚЕХС-ке (IAS) түзетулер инвесторға үлестік қатысу әдісін қолдану кезінде оның қауымдасқан ұйымы немесе инвестициялық ұйым болып табылатын бірлескен кәсіпорны еншілес ұйымдардағы өзінің қатысу үлестеріне қолданған әділ құны бойынша бағалауды сақтап қалуға мүмкіндік береді.

Бұл түзетулер ретроспективті түрде қолданылады және Қордың жеке қаржылық есептілігіне әсер етпейді, өйткені Қор шоғырландыру туралы талаптан ерекшелікті қолданбайды.

Еншілес компанияларға, бірлескен кәсіпорындарға және қауымдасқан компанияларға инвестициялар

Қордың өзінің еншілес ұйымдарына, бірлескен кәсіпорындар мен қауымдасқан компанияларға инвестициялары құнсыздануды шегерумен бастапқы құн бойынша ескеріледі. Қауымдасқан компания – бұл Қор айтарлықтай ықпал ететін, бірақ еншілес компания да, бірлескен кәсіпорын да болып табылмайтын компания.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы

Әрбір есепті күні Қор активтің ықтимал құнсыздану белгілерінің бар-жоқтығын анықтайды. Егер осындай белгілер орын алса, немесе егер активтің құнсыздануына жыл сайын тексеру жүргізу талап етілсе, Қор активтің өтелетін құнына бағалау жүргізеді. Активтің өтелетін құны – бұл мына шамалардың ең үлкені: активтің әділ құны және активті пайдаланудан болатын құндылық. Өтелетін құн негізінен басқа активтер немесе активтер тобы жасайтын ағындардан тәуелсіз ақша қаражатының ағындарын актив жасаған жағдайда ғана жеке актив үшін анықталады. Егер активтің баланстық (ағымдағы) құны оның өтелетін құнынан асып кетсе, актив құнсызданған болып саналады және өтелетін құнға дейін есептен шығарылады. Пайдаланудан болатын құндылықты бағалау кезінде болашақтағы ақша ағындары келтірілген құнға дейін дисконттау мөлшерлемесі бойынша активке тән ақша мен тәуекелдердің уақытша құнын ағымдағы нарықтық бағасын көрсететін салық салғанға дейін дисконтталады.

Әрбір есепті күні қаржылық емес активтер үшін құнсызданудан болатын бұрын танылған шығындардың енді жоқтығының немесе азайғандығы белгісінің болуы бағаланады. Егер ондай белгі болса, Қор активтің өтелетін құнын есептейді. Құнсызданудан болатын бұрын танылған шығындар, егер құнсызданудан болатын шығынды соңғы рет таныған уақыттан бастап активтің өтелетін құнын айқындау үшін пайдаланылған жол берілімде өзгеріс орын алған жағдайда ғана қалпына келтіріледі. Қалпына келтірілген жағдайда активтің баланстық құны активтің өтелетін құнынан, сондай-ақ егер бұрынғы жылдары актив бойынша құнсызданудан болатын шығын танылмаған жағдайда ол бойынша осы актив танылған болса, баланстық құннан (амортизацияны шегергенде) аспайды. Мұндай қалпына келтіру жиынтық кіріс туралы есепте танылады.

Сондай-ақ нақты активтерді бағалау кезінде мынадай өлшемшарттар қолданылады:

Еншілес компанияларға, бірлескен кәсіпорындарға және қауымдасқан компанияларға инвестициялар

Әрбір есепті күнге Қор еншілес компанияларға, бірлескен кәсіпорындарға және қауымдасқан компанияларға инвестициялардың құнсыздануының объективтік айғақтарының болуын айқындайды. Егер құнсызданудың объективтік индикаторлары болса, Қор құнсыздануға тест жүргізеді және құнсыздану сомасын өтелетін құн мен инвестицияның баланстық құны арасындағы айырма ретінде есептейді.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Қаржы активтері**

39 БЕХС қолданылу саласындағы қаржылық активтер тиісінше пайда немесе шығын; берілген қарыздар мен дебиторлық берешек; өтелгенге дейін ұсталатын қаржылық активтер; сатуға арналған қолда бар қаржылық активтер; туынды құралдар арқылы әділ құнмен қайта бағаланатын қаржылық активтер ретінде жіктеледі. Қор өзінің қаржылық активтерін олардың бастапқы танылуы кезінде жіктейді.

Қаржы активтері бастапқыда инвестициялар болған жағдайда ұлғайтылған, мәміле бойынша сонымен тікелей байланысты шығындарға пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қайта бағаланбайтын әділ құны бойынша мойындалады.

Заңнамада немесе белгілі бір нарықта қабылданған ережелерде белгіленген мерзімде активті жеткізуді талап ететін қаржылық активтерді сатып алу немесе сату бойынша барлық мәмілелер («стандартты талаптардағы» сауда) мәмілені жасау күніне, яғни Компания өз мойнына активті сатып алу немесе сату міндеттемесін қабылдаған күнге мойындалады.

Қордың қаржылық активтері ақша қаражаты мен оның баламаларын, банк депозиттерін, берілген қарыздарды, кредиттік мекемелердегі қаражатты, сатуға арналған қолда бар инвестицияларды және алынатын өзге де сомаларды қамтиды. Қаржы активтерін одан кейін бағалау былайша оларды жіктеуге байланысты болады:

Кредиттік мекемелердегі қаражат, берілген қарыздар және өзге де дебиторлық берешек

Кредиттік мекемелердегі қаражат, кейбір банктік депозиттер, берілген қарыздар мен дебиторлық берешек белсенді нарықта қолданылмайтын белгіленген немесе айқындалған төлемдері бар туынды емес қаржылық активтерді білдіреді. Бастапқыда мойындалғаннан кейін осы сияқты қаржы активтері құнсызданудан болған шығындарды шегере отырып, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып айқындалған амортизациялық құны бойынша бағаланады. Амортизацияланған құн сатып алу кезінде дисконттар немесе сыйақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялық немесе шығындарды ескере отырып есептеледі. Амортизация тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалану негізінде жиынтық кіріс туралы жеке есептегі пайыздық кірістердің құрамына енгізіледі. Құнсыздануға негізделген шығындар жиынтық кіріс туралы жеке есепте жеке жолда көрсетіледі.

Өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар.

Тіркелген немесе айқындалған төлемдері мен тіркелген өтеу мерзімі бар туынды емес қаржылық активтер Қор оларды өтеу мерзіміне дейін ұстауға аса ниетті әрі қабілетті болған жағдайда өтелуге дейін ұсталатын инвестициялар ретінде жіктеледі. Өтеуге дейін ұстап қалатын инвестицияларды бастапқы бағалаудан кейін құнсызданудан келген шығындарды алып тастағанда, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдану арқылы белгіленетін өтелімдік құны бойынша бағаланады. Амортизацияланған құн сатып алу кезінде дисконттар немесе сыйақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялық немесе шығындарды ескере отырып есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдану негізінде амортизация жиынтық кіріс туралы жеке есепте пайыздық кірістердің құрамына енгізіледі. Құнсыздануға негізделген шығындар жиынтық кіріс туралы жеке есепте жеке жолда көрсетіледі.

Сату үшін қолда бар қаржы инвестициялары

Сату үшін қолда бар қаржы инвестициялары үлестік және борыштық бағалы қағаздарды қамтиды. Сатуға арналған қолда бар инвестициялар ретінде жіктелген үлестік бағалы қағаздар, – сатуға арналғандар ретінде де, пайда немесе шығын арқылы әділ құнмен қайта бағаланатындар ретінде де жіктелмеген инвестициялар. Осы санаттағы борыштық бағалы қағаздар – Қор белгіленбеген уақыт кезеңі ішінде ұстап тұруға ниетті және өтімділікті қамтамасыз ету мақсаттары үшін немесе нарықтық жағдайлардың өзгерісіне жауап ретінде сатылуы мүмкін бағалы қағаздар.

Бастапқы бағаланғаннан кейін сатуға арналған қолда бар қаржылық инвестициялар әділ құнмен бағаланады, ал ол бойынша сатылмаған кірістер немесе шығындар сатуға арналған қолда бар инвестицияларды қайта бағалау қорының құрамында өзге де жиынтық кіріс ретінде жинақталған кірістер немесе шығындар сатуға арналған қолда бар инвестицияларды қайта бағалау қорынан жеке есептегі құнсыздану шығынының құрамына қайта жіктелетін инвестицияларды тану тоқтатылған сәтке дейін танылады, немесе құнсыздану деп танылады, ал жинақталған шығын сатуға арналған қолда бар инвестицияларды қайта бағалау жөніндегі резервтен жиынтық кіріс туралы жеке есепте пайда немесе шығын құрамына қайта жіктеледі.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Қаржы активтері (жалғасы)***Әділ құнды анықтау*

Олармен сауда есепті күні белсенді нарықта жүзеге асырылатын қаржы құралдарының әділ құны мәміле жөніндегі шығындар шегерілмей, нарықтық белгілеулер немесе дилерлердің белгілеулері негізінде (ұзақ позициялар үшін сатып алуға арналған белгілеулер және қысқа позициялар үшін сатып алуға арналған белгілеулер) айқындалады.

Саудасы белсенді нарықта жүзеге асырылмайтын өзге қаржы құралдарының әділ құны бағалаудың қолданылатын әдістемелерін пайдалана отырып айқындалады. Бағалау әдістемесі таза келтірілген құн негізіндегі модельді, қадағаланатын нарықта бағасы бар ұқсас құралдармен салыстыруды, опциондарды бағалау модельдері мен басқа да бағалау модельдерін қамтиды.

Тануды тоқтату*Қаржы активтері*

Қаржы активі (немесе, қолданылуына қарай – қаржы активінің бөлігі немесе ұқсас қаржы активтері тобының бөлігі), егер:

- активтен ақша ағындарын алу құқығының қолданылу мерзімі өтіп кетсе;
- Қор активтен ақша ағындарын алу құқығын берсе, не алынатын ақша ағындарын толық көлемде және елеулі кідіріссіз «транзиттік» келісім бойынша үшінші тарапқа төлеу міндеттемесін алса; не (а) Қор активтің барлық тәуекелдері мен пайдасын берсе, не (б) Қор бермесе, бірақ активтің барлық тәуекелдері мен пайдасын бермесе, бірақ осы активті бақылауды берсе жеке бухгалтерлік баланста тану тоқтатылады.

Егер Қор активтен ақша ағындарын алуға қатысты өзінің барлық құқығын берсе, не транзиттік келісім жасасса және бұл ретте активтің барлық тәуекелдері мен пайдасын бермесе және сақтамаса, сондай-ақ активті бақылауды бермесе, жаңа актив Қор берілген активке өз қатысуын жалғастыратындай дәрежеде танылады.

Бұл жағдайда Қор тиісті міндеттемені де таниды. Берілген актив пен тиісті міндеттеме Қор сақтаған құқықтар мен міндеттемелерді көрсететін негізде бағаланады.

Берілген актив бойынша кепіл нысанын қабылдайтын жалғасқан қатысу мынадай шамалардың ең азы бойынша танылады: активтің бастапқы баланстық құны немесе төленуін Қор талап етуі мүмкін ең көп сома бойынша танылады.

Қаржылық міндеттемелер

Егер міндеттеме өтелсе, күші жойылса немесе оның қолданылу мерзімі аяқталса, қаржылық міндеттеме танылуын тоқтатады.

Қаржы активтерінің құнсыздануы*Кредиттік мекемелердегі қаражат, клиенттерге берілетін қарыздар және банктік депозиттер*

Есепке алынуы амортизациялық құн бойынша жүргізілетін кредиттік мекемелердегі қаражатқа, берілген қарыздар мен банк депозиттеріне қатысты Қор бастапқыда жеке маңызы бар қаржылық активтер үшін құнсызданудың объективті белгілерінің болуын жеке негізде және жеке маңызы бар болып табылатын қаржылық активтер үшін жеке негізде немесе жиынтықта бағалайды. Егер Қор жеке негізде бағаланған қаржы активі бойынша оның маңызды болып табылатындығына қарамастан құнсызданудың объективті белгілері жоқ деп шешсе, Қор бұл активті кредиттік тәуекелдің осыған ұқсас сипаттамалары бар қаржы активтері тобына қосады. Соған қатысты құнсыздану шығындары мойындалатын дербес негізде құнсыздану мәніне бағаланатын активтер жиынтық негізде құнсыздану мәніне бағаланбауы тиіс.

Құнсыздану шығындарының пайда болуының объективтік айғақтары болған жағдайда, шығын сомасы активтің баланстық құны мен бағаланған болашақтағы ақша ағындарының қаражатының келтірілген құны арасындағы (әлі жұмсалмаған берілген қарыздар бойынша болашақта күтілетін шығындарды ескермейтін) айырманы білдіреді.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Қаржылық активтердің құнсыздануы (жалғасы)**

Кредиттік мекемелердегі қаражат, клиенттерге берілетін қарыздар және банктік депозиттер (жалғасы)

Болашақтағы есептік ақша ағындарының құны қаржылық актив бойынша бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме арқылы дисконтталады. Егер қаржылық актив бойынша пайыздық мөлшерлеме ауыспалы болатын болса, құнсызданудан болған шығынды бағалау үшін дисконттау мөлшерлемесі пайыздың ағымдағы тиімді мөлшерлемесін білдіреді.

Активтің баланстық құны резерв шотын пайдалану есебінен төмендейді және шығын сомасы жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады. Пайыздық кірістер актив бойынша бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме негізінде төмендетілген баланстық құн бойынша есептелуін жалғастырады. Пайыздық кіріс жиынтық кіріс туралы жеке есепте жеке жолда кірістің бір бөлігі ретінде көрсетіледі. Берілген қарыздар мен тиісті резерв оларды өтеудің шынайы перспективалары болмағанда және барлық қамтамасыз ету іске асырылған немесе Қорға берілген жағдайда, есептен шығарылады. Егер келесі жылы құнсызданудан болатын шығындар танылғаннан кейін болған оқиғаға байланысты құнсызданудан болатын бағаланған шығындардың сомасы ұлғайса немесе азайса, құнсызданудан болған шығындардың бұрын танылған сомасы резерв шотын түзету арқылы ұлғаяды немесе азаяды. Егер бұрын есептен шығарылған сомалар қалпына келтірілсе, онда қалпына келтіру сомасы жиынтық кіріс туралы жеке есепте пайдаларда және шығындарда көрсетіледі.

Сатуға арналған қолда бар инвестициялар

Бастапқы құн өтелмеуі мүмкін екендігінің объективтік айғақтары болған жағдайда, сатуға арналған қолда бар үлестік бағалы қағаз құнсызданған болып саналады. Құнсызданудың сапалық өлшемшарттарына қосымша ретінде бастапқы құн өтелмеуі мүмкін екендігінің объективтік айғақтары әділ құнның бастапқы құн шамасынан елеулі түрде немесе ұзақ төмендеуін қамтиды.

Егер сатуға арналған қолда бар үлестік бағалы қағаз Қор белгілеген сапалық немесе сандық өлшемшарттарға сәйкес құнсызданса, әділ құнның келесі есепті күндерде одан әрі төмендеуі құнсыздану ретінде танылады. Осылайша, әрбір есепті кезеңде Қордың құнсыздану өлшемшарттарына сәйкес құнсыздануға ұшыраған ретінде айқындалған үлестік бағалы қағазға қатысты құнсыздану бұрын танылған құнсыздануды шегергендегі әділ құн мен бастапқы құнның арасындағы айырма мөлшерінде танылады.

Акционерге беру үшін ұсталатын активтер ретінде жіктелетін ұзақ мерзімді активтер

Егер активтер мынадай өлшемшарттарға сәйкес келсе:

- ағымдағы жағдайында жедел беру үшін олар қолда бар болса;
- жоспарланған беруді жүзеге асыруға аса ниеті болса;
- жоспарды аяқтау үшін алдын ала белсенді әрекеттер қолданылатын болса;
- беруді жүзеге асыру ықтималдығы жоғары болса және беру жіктеу сәтінен бастап 1 (бір) жылдың ішінде аяқталады деп күтілсе, Акционерге беру үшін ұсталатын ұзақ мерзімді активтер ретінде жіктеледі.

Акционерге беру үшін ұсталатын активтер ретінде жіктелетін ұзақ мерзімді активтер жеке қаржылық есептілікте жеке бухгалтерлік баланстағы ағымдағы активтер санатында жеке ұсынылған.

Акционерге беру үшін ұсталатын активтер ретінде жіктелетін ұзақ мерзімді активтер (және шығу топтары) беруге арналған шығындар шегеріле отырып, активтердің баланстық құны мен әділ құнның ең азы бойынша есепке алынады.

Акционерге беру үшін ұсталатын актив ретінде жіктелуін тоқтатқан ұзақ мерзімді актив мыналардың ішінен ең аз мән бойынша:

- егер осы актив (немесе шығу тобы) Акционерге беруге арналған актив ретінде жіктелмесе, кез келген амортизацияға немесе танылған қайта бағалауға түзетіле отырып, актив (немесе шығу тобы) Акционерге беруге арналған актив ретінде жіктелгенге дейін оның баланстық құнынан; және
- беруден бас тарту туралы кейінгі шешім күніндегі оның өтелетін сомасынан бағаланады.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)**Қосылған құн салығы (ҚҚС)**

Салық органдары нетто негізде сатулар мен сатып алулар бойынша ҚҚС өтелуін жасауға мүмкіндік береді, өтелуге жататын ҚҚС ішкі нарықтағы сатулар бойынша ҚҚС-ты шегере отырып, ішкі нарықтағы сатып алулар бойынша ҚҚС-ты білдіреді. Экспортқа сатылымдар нөлдік мөлшерлеме бойынша салынады.

Ақша қаражаты және оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларына кассадағы қолма-қол ақша, талап еткенге дейінгі салымдарда орналасқан қаражат, бастапқы өтеу мерзімі 3 (үш) айдан артық болмайтын басқа да қысқа мерзімді өтімділі жоғары инвестициялар жатады.

Қаржылық міндеттемелер***Бастапқы тану және бағалау***

39 БЕХС қолданылу саласында тұрған қаржылық міндеттемелер тиісінше пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша қайта бағаланатын қаржылық міндеттемелер немесе несиелер мен қарыз алулар ретінде жіктеледі. Қор оларды бастапқы таныған кезде өзінің қаржылық міндеттемелерін жіктейді.

Қаржылық міндеттемелер бастапқыда қарыздар мен несиелер болған жағдайда тікелей солармен байланысты мәміле бойынша шығындарға көбейтілген әділ құны бойынша мойындалады. Қордың қаржылық міндеттемелері сауда және өзге де кредиторлық берешекті, алынған қарыздарды, Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздарын, қаржылық кепілдік шарттарын және өзге де міндеттемелерді қамтиды.

Кейінгі бағалау

Қаржылық міндеттемелерді одан кейінгі бағалау олардың жіктелуіне былайша байланысты болады:

Қарыздар және Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары

Бастапқыда мойындалғаннан кейін пайыздық кредиттер мен қарыздар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Мұндай қаржылық міндеттемелер бойынша кірістер мен шығыстар, оларды тануды тоқтатқанда, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалану арқылы амортизацияның есептелуіне қарай жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады. Амортизацияланған құн сатып алу кезінде дисконттар немесе сыйақыларды, сондай-ақ тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссиялық немесе шығындарды ескере отырып есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлемені амортизациялау жиынтық кіріс туралы жеке есептегі пайыздық шығыстардың құрамына кіреді.

Шығарылған қаржы құралдары немесе олардың құрамдауыштары, егер шарттық келісімнің нәтижесінде Қордың не ақшалай қаражатты немесе өзге де қаржылық активтерді жеткізу міндеттемесі, не тіркелген ақшалай қаражаттың немесе басқа да қаржылық активтердің тіркелген сомасын тіркелген меншікті үлестік құралдар санына айырбастауға карағанда, міндеттемені өзгеше түрде орындау міндеттемесі болса, олар міндеттемелер ретінде жіктеледі. Мұндай құралдар қарыздарды және мәмілеге тікелей байланысты шығындарды шегергендегі алынған қаражаттың әділ құны бойынша бастапқыда ескерілген кредит мекемелерінен алынған Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздарын қамтиды.

Кейіннен, алынған қаражат амортизацияланған құн бойынша көрсетіледі, және алынған қаражаттың таза шамасы мен өтеу құны арасындағы тиісті айырмашылық тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып қарыз беру кезеңіндегі жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады. Егер Қор өзінің меншікті борыштық міндеттемесін сатып алса, онда ол жеке бухгалтерлік баланстан шығарылады, ал міндеттеменің баланстық құны мен мәміле бойынша төленген өтелім арасындағы айырмашылық пайыздық кіріске қосылады.

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар

Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бухгалтерлік есепте қарыздардың қағидаттары сияқты, Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары да көрсетілетін Қордың айналымға шығарылған облигацияларында берілген.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Қаржылық міндеттемелер (жалғасы)***Кейінгі бағалау (жалғасы)**Қаржылық кепілдік шарттары*

Қор шығарған қаржылық кепілдік шарттары борыштық құралдың талаптарына сәйкес белгілі бір борышкердің уақтылы төлемді жүзеге асыра алмауы салдарынан осы шарттың иесіне келтірілген шығындарды өтеу үшін төлем жүргізуді талап ететін шарттарды білдіреді. Қаржылық кепілдік шарттары бастапқыда кепілдіктің шығуымен тікелей байланысты мәміле бойынша шығындарды ескере отырып әділ құны бойынша міндеттеме ретінде мойындалады. Соңынан, міндеттеме мынадай шамалардан барынша көп бағаланады: есепті күнге қолданыстағы міндеттемені өтеуге қажетті шығындарды ең жақсы бағасы және жинақталған амортизацияны шегере отырып міндеттеменің мойындалған сомасы.

Инвестицияларды сатып алу кезінде туындайтын опциондар

Егер инвестицияларды сатып алу кезінде Қор сатушыға кәсіпорында сатып алған үлес бойынша колл опциондарын берсе, Қор осындай опционға қатысу сатушыға осындай үлеске меншік құқығына байланысты пайда мен тәуекелдерге қол жетімділік беретінін-бермейтінін бағалайды.

Егер сатып алған үлес бойынша колл опциондары опцион ұстаушысына үлестік иеленудің пайдасы мен тәуекелдеріне қол жетімділік бермеген жағдайда бұл опцион Қордың елеулі ықпалын анықтау кезінде ескерілмейді.

Қор үшін опцион бойынша міндеттемелердің әділ құны сатып алынған инвестициялар құнының бір бөлігі ретінде танылады. Кейіннен қаржылық міндеттеме 39 БЕХС талаптарына сәйкес бағаланады. Қаржылық міндеттеменің әділ құнындағы өзгерістер, сондай-ақ осы опциондарды іске асырумен байланысты кез келген кірістер немесе шығыстар жиынтық кіріс туралы жеке есепте ескеріледі.

Туынды қаржы құралдары

Бастапқыда туынды құралдар туынды құралдың шартын жасаған күндегі әділ құн бойынша танылады және кейіннен әрбір есепті күнде олардың әділ құнына дейін қайта бағаланады. Жиынтық пайда немесе шығын, егер туынды құрал хеджирлеу құралы ретінде танылмаса және жарамсыз болса, жиынтық кіріс туралы жеке есепте танылады, бұл жағдайда жиынтық кіріс туралы жеке есептегі тану мерзімі хеджирлеу қатынастарының сипатына байланысты болады.

Оң әділ құны бар туынды құрал қаржылық актив ретінде, ал теріс әділ құны бар туынды құрал - қаржылық міндеттеме ретінде танылады. Туынды құрал егер құралды қолданудың қалған мерзімі 12 (он екі) айдан асқан және оны сату немесе өтеу таяу арадағы 12 (он екі) айдың іші деп болжанбаған жағдайда ұзақ мерзімді актив немесе ұзақ мерзімді міндеттеме ретінде көрсетіледі. Өзге туынды құралдар ағымдағы активтерге немесе ағымдағы міндеттемелерге енгізіледі.

Кірісті тану

Кірістер Қор операциямен байланысты экономикалық пайдаларды алатын ықтималдық бар болған кезде танылады және кіріс сомасы дұрыс белгіленуі мүмкін.

Пайыздық және ұқсас кірістер мен шығыстар

Уақытша бос ақша қаражатын орналастырудан болатын пайыздық кірісті қоспағанда, барлық қаржы құралдары бойынша пайыздық кірістер Қордың негізгі қызметінен алынатын кірістерді білдіреді және пайыздық кірістердің құрамында ашып көрсетіледі. Уақытша бос ақша қаражатын орналастырудан болатын пайыздық кірістер қаржылық кірістердің құрамында ашып көрсетіледі.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Кірістерді мойындау (жалғасы)***Пайыздық және ұқсас кірістер мен шығыстар*

Амортизациялық құн және сатуға арналған қолда бар инвестициялар ретінде жіктелген пайыздық қаржы құралдары бойынша бағаланатын барлық қаржы құралдары бойынша пайыздық кірістер немесе шығыстар тиімді пайыздық мөлшерлеменен көрсетіледі. Осы мөлшерлеме бойынша дисконттау кезінде күтілетін болашақтағы ақшалай төлемдер немесе қаржы құралын пайдаланудың болжамды мерзімі ішіндегі немесе өте қысқа уақыт кезеңі ішіндегі түсімдер, олар қолданылатын жерде бұл қаржылық активтің немесе қаржылық міндеттеменің таза баланстық құнына дәлме-дәл келтіріледі. Есептеу кезінде қаржылық құрал бойынша барлық шарттық талаптар (мысалы, мерзімінен бұрын өтеу құқығы) және тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын құралға тікелей байланысты комиссиялық немесе косымша шығыстар ескеріледі, бірақ кредиттер бойынша болашақ шығыстар ескерілмейді.

Қор төлемдердің немесе түсімдердің бағаларын қайта қарастырған жағдайда, қаржылық активтің немесе қаржылық міндеттеменің баланстық құны түзетіледі. Түзетілген баланстық құн бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме негізінде есептеледі, ал баланстық құнның өзгерісі пайыздық кірістер мен шығыстар ретінде бейнеленеді.

Құнсыздану салдарынан жеке қаржылық есептілікте көрсетілген қаржылық активтің немесе ұқсас қаржылық активтер тобының құны төмендеген жағдайда, пайыздық кірістер жаңа баланстық құн негізінде бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша танылуын жалғастырады.

Дивидендтер

Дивидендтер бойынша кіріс Қордың төлем алу құқығы белгіленген жағдайда танылады.

Мемлекеттік субсидиялар

Қазақстан Республикасының Үкіметі Қордың жалғыз акционері болып табылғандықтан, Қор Үкіметтің рөлін бағалай отырып, онымен жасалған барлық мәмілелерді талдайды: Үкімет ең бастысы қай жағдайларда Акционер ретінде, ал қай жағдайларда реттеуші ретінде әрекет етеді. Егер нақты операция кезінде Үкіметтің акционер ретінде әрекет ететіндігі анықталса, Қордың мұндай операцияның нәтижесінде алған кез келген пайдасы немесе шеккен шығыны тікелей капиталда жарна немесе Акционердің капиталын алып қою ретінде мойындалады.

Егер Үкіметтің ерекше операциясы Акционер ретіндегі әрекет ретінде анықталмаса, мұндай операциялар 20 «Мемлекеттік субсидияларды есепке алу және мемлекеттік көмек туралы ақпаратты ашу» БЕХС ережелеріне сәйкес ескеріледі. Мұндай жағдайларда мемлекеттік субсидиялар субсидиялардың алынатындығы және онымен байланысты барлық қажетті жағдайлардың орындалатындығына ақылға қонымды сенімділік болған кезде олардың әділ құны бойынша мойындалады. Егер субсидия шығыс бабына қатысты болған жағдайда, ол жүйелі негізде өтеуі тиіс тиісті шығыстармен салыстыру үшін қажетті кезең ішіндегі кіріс ретінде мойындалады. Субсидия активке қатысты болған кезде оның әділ құны болашақ кезеңдердің кірісіне жатқызылады және тиісті активтің пайдалы қызмет етуінің күтілетін кезеңі ішінде пайдалар мен шығындар туралы жеке есепте тең бөліктермен жыл сайын көрсетіледі. Кіріске жататын субсидиялар пайдалар мен шығындар туралы жеке есепте операциялық қызметтен түсетін кірістердің құрамында жеке ұсынылған.

Шығыстарды тану

Шығыстар пайда болу сәтінде есептеледі және есептеу әдісі негізінде оларға жататын кезеңде жеке қаржылық есептілікте көрсетіледі.

Табыс салығы

Бір жылғы табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салықты қамтиды. Табыс салығы ол өз капиталына тікелей жатқызылған баптарға жататын жағдайларды қоспағанда, жиынтық кіріс туралы есепте көрсетіледі және бұл жағдайда ол капиталда танылады.

Табыс салығы бойынша ағымдағы шығыстар бір жылдағы салық салынатын пайда бойынша төленетін, күтілетін салықтарды және өткен жылдарға қатысты төленетін салыққа қатысы бар кез келген түзетулерді білдіреді.

Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер мен міндеттемелер баланстық әдісті пайдалана отырып, барлық уақытша айырмашылықтарға қатысты есептеледі.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ АСПЕКТІЛЕРІНЕ ШОЛУ (жалғасы)****Табыс салығы (жалғасы)**

Кейінге қалдырылған салықтар компаниялардың бірігуі болып табылмайтын және оны жасау сәтінде бухгалтерлік кіріске немесе салық салынатын пайда мен шығынға әсерін тигізбейтін мәміле бойынша гудвилді, активті немесе міндеттемелерді бастапқы тану нәтижесінде кейінге қалдырылған табыс салығы пайда болған жағдайды қоспағанда, жеке қаржылық есепте активтер мен міндеттемелердің салықтық базасы және олардың баланстық құны арасындағы барлық уақытша айырмашылықтар бойынша айқындалады.

Кейінге қалдырылған салық бойынша актив шегерілетін уақытша айырмашылықтар сомасына төмендетілуі мүмкін салық салынатын пайданы алудың елеулі ықтималдылығы дәрежесінде ғана танылады. Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер мен міндеттемелер есепті күнге қолданылып жүрген немесе жарияланған (іс жүзінде қабылданған) салық мөлшерлемелері негізінде қолданылуы активті өткізу немесе міндеттемені өтеу кезеңінде күтілетін салық мөлшерлемелері бойынша есептеледі.

Капитал*Жарғылық капитал*

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Кәсіпорындарды біріктіру жағдайларын қоспағанда, жаңа акцияларды шығаруға тікелей байланысты үшінші тараптарға қызметтеріне ақы төлеу шығындары осы эмиссия нәтижесінде алынған соманы төмендету ретінде капиталдың құрамында көрсетіледі. Шығарылған акциялардың номиналды құнының үстінен алынған қаражаттың әділ құнынан асып кеткен сома бөлінбеген пайдаға жатады.

Дивидендтер

Дивидендтер есепті мерзімге дейін жарияланған жағдайда ғана міндеттемелер ретінде танылады және есепті мерзімдегі капитал сомасынан шегеріледі. Дивидендтер туралы ақпарат, егер олар есепті күнге дейін ұсынылса, сондай-ақ есепті күннен кейін, бірақ шығаруға жеке қаржылық есептілікті бекіту күніне дейін ұсынылса немесе жарияланса, жеке қаржылық есептілікте ашылып көрсетіледі.

4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУЛАР МЕН ЖОРАМАЛДАР

Қордың жеке қаржылық есептілігін дайындау оның басшылығынан жеке қаржылық есептілікте көрсетілген кірістер, шығыстар, активтер мен міндеттемелер сомасына, сондай-ақ есепті күнде шартты міндеттемелер мен активтер туралы ақпаратты ашуға ықпал ететін пайымдаулар шығаруды, бағалау мәндері мен жол берулерді айқындауды талап етеді. Алайда осы жол берулер мен бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік болашақта осыған ұқсас жол берулер мен бағалаулар жасауға қатысты активтің немесе міндеттеменің баланстық құнына елеулі түзетулерді талап ететін нәтижелерге алып келуі мүмкін.

Келесі қаржы жылының ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнында елеулі түзетулердің себебі болуы мүмкін есепті күнге келешек туралы негізгі жорамалдар мен белгісіздік пайымдауларының басқа да негізгі дерек көздері төменде қарастырылады.

Қаржы құралдарының әділ құны

Шоғырландырылған бухгалтерлік баланста танылған қаржы құралдарының және қаржы міндеттемелерінің әділ құны осы активті нарықтар негізінде анықталмайтын жағдайларда, ол дисконтталған ақша ағындарының моделін қоса алғанда, бағалау әдістерін пайдалана отырып, анықталады. Осы модельдердің бастапқы деректері ретінде мүмкіндігінше бақыланатын нарықтардан алынатын ақпарат пайдаланылады, алайда бұл іс жүзінде жүзеге асыруға болмайтын болған жағдайларда, әділ құнды белгілеу үшін пайымдаудың белгілі бір үлесі талап етіледі. Пікірлер өтімділік тәуекелі, несиелік тәуекел және өзгермелілік сияқты осындай бастапқы деректерді есепке алынуын қамтиды. Осы факторларға қатысты болжамдарға өзгерістер жеке қаржылық есептілікте көрсетілген қаржы құралдарының әділ құнына әсер етуі мүмкін.

Кредиттік мекемелердегі қаражатпен берілген қарыздар мен депозиттердің құнсыздануына арналған резерв

Әрбір есепті күнге Қор пайдалар мен шығындардағы құнсызданудан болатын шығынды көрсету қажеттігі тұрғысынан кредиттік мекемелердегі қаражатпен берілген өздерінің елеулі қарыздарына және депозиттеріне талдау жүргізеді. Атап айтқанда, басшылықтың пайымдаулары құнсызданудан болған шығынды айқындау кезінде болашақ ақшалай ағындардың сомалары мен мерзімдерін бағалау үшін талап етіледі.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. МАҢЫЗДЫ БУХГАЛТЕРЛІК ПАЙЫМДАУЛАР, БАҒАЛАУЛАР МЕН ЖОРАМАЛДАР (жалғасы)****Кредиттік мекемелердегі қаражатпен берілген қарыздар мен депозиттердің құнсыздануына арналған резерв (жалғасы)**

Осындай ақшалай ағындарды бағалау кезінде Қор егер осындай бар болса, қарыз алушының қаржылық жай-күйі және қамтамасыз етуді сатудың таза құны туралы өз пайымдауларын шығарады. Бұл бағалар факторлар қатарында жорамалдарға негізделген және нақты нәтижелері болашақта резервке өзгерістер әкелетін өзгелер болуы мүмкін.

Салық салу

Салық тәуекелдерін бағалау кезінде басшылық, Қор дауласпайтын немесе егер қосымша салықтарды салық органдары есептейтін болса, ол ойдағыдай шағымдана алады деп есептемейтін салық заңнамасын сақтамаудың белгілі салаларын ықтимал міндеттемелері ретінде қарастырады. Мұндай анықтау мәнді пайымдауларды шығаруды талап етеді және салық заңнамасы мен нормативтік құқықтық актілердегі өзгерістер, салық салу шарттарына түзетулер, салық талқылауларынан өзі күтетін шешімдер бойынша күтілетін нәтижелерді және сәйкестікті тексеруге салық органдары жүзеге асыратын ағымдағы нәтижені анықтау нәтижесінде өзгеруі мүмкін.

Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер

Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер барлық резервтер мен салық салынатын уақытша айырмашылықтарға және осындай шығыстардың коммерциялық сипатына, сондай-ақ салықтық жоспарлау стратегиясын табысты қолдануға негіздеу ықтималдығы бар дәрежеде өзге де міндеттемелер бойынша танылды. 2016 жылғы 31 желтоқсанда мерзімі ұзартылған салық бойынша танылмаған активтердің сомасы 34.846 миллион теңгені (2015 жылғы 31 желтоқсанға: 23.799 миллион теңге) құрады (23-ескерпне).

Еншілес ұйымдардағы инвестициялардың құнсыздануы

Құнсыздану, егер еншілес ұйымдағы инвестициялардың баланстық құны оның өтелетін құнынан асып кеткен жағдайда, ол мынадай шамалардың ең үлкені болып табылады: сатуға арналған шығынды шегергендегі әділ құн және пайдаланудан болған құндылық. 2016 жылы Қор еншілес ұйымдарға инвестициялардың құнсыздануын мойындамады.

Сатуға арналған ретінде жіктелген активтердің құнсыздануы

Сатуға арналған ретінде жіктелген ұзақ мерзімді актив мынадай шамалардың ең азы бойынша бағалануға тиіс: оның баланстық құны немесе сатуға арналған шығындарды шегергендегі әділ құн. Әділ құн активке айырбасталуы немесе міндеттеме тараптар осындай мәмілені жүргізуге ниет білдіргенін хабардар етіп жүргізген коммерциялық мәміле шеңберінде өтелуі мүмкін сома ретінде айқындалады. Сатуға арналған шығындар қаржыландыруға және табыс салығына арналған шығындарды қоспағанда, активтің істен шығуына тікелей байланысты қосымша шығындар ретінде белгіленеді.

2016 жылы Қорда сатуға арналған ретінде жіктелген активтердің құнсыздануынан шығындар болған жоқ.

5. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР

2015 жылы Топтың бизнес-процестерін автоматтандыру мақсатында Қор «Қазақстан САП» ЖШС компаниясымен SAP бағдарламалық жасақтамасын сүйемелдеу бойынша қызметтерді пайдалану және көрсетудің мерзімсіз құқықтарын беру туралы ұзақ мерзімді келісім жасасты. Сатып алу төрт фазадан тұрады. 2016 жылғы 31 желтоқсанға Қор жалпы құны 13.172 миллион теңге мөлшерінде болатын жобаның бірінші және екінші фазасы бойынша лицензияларды алды (2015 жылғы 31 желтоқсанға: құны 6.586 миллион теңге болатын жобаның бірінші фазасы бойынша). Қор «Самұрық-Қазына Бизнес-Сервис» ЖШС-пен бақылауды жоғалтпай сенімгерлік басқару шартын жасады, әрі ол кейіннен Қор компаниялары тобының портфельдік компанияларына лицензияларды таратады.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**6. ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР**

Келесі кестеде Қордың еншілес ұйымдарына салынған инвестициялар, олардың қызметі, тіркелген елі немесе орналасқан жері, сондай-ақ Қордың осы еншілес ұйымдарға қатысу үлесі көрсетілген:

Миллион теңгемен	Қызметінің түрі	Елі	2016 жылғы 31 желтоқсан		2015 жылғы 31 желтоқсан		Иелік ету үлесі	
			2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан		
«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ	Жүк және жолаушыларды теміржолмен тасымалдары	Қазақстан	1.382.683	1.250.684	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ	Мұнай-газ саласы	Қазақстан	1.187.542	1.187.544	90,00% - 1	90,00% - 1	90,00%	90,00%
«Самұрық-Энерго» АҚ	Жылуды және электр қуатын өндіру әрі тасымалдау	Қазақстан	452.608	434.050	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«Тау-кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ	Тау-кен саласы	Қазақстан	293.135	284.161	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«Біріккен химия компаниясы» ЖШС	Химия саласы	Қазақстан	233.516	195.429	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«Қазатомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ	Уранды өндіру	Қазақстан	147.368	147.275	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«Электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания» АҚ («КЕГОК»)	Электр қуатын тарату	Қазақстан	120.648	120.648	90,00% + 1	90,00% + 1	90,00%	90,00%
«Қазақтелеком» АҚ	Тіркелген байланыс қызметтері	Қазақстан	93.212	88.733	51,00%	51,00%	51,00%	51,00%
«Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ	Жылжымайтын мүлік	Қазақстан	31.849	31.851	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«Қазпочта» АҚ	Почталық қызмет және қаржылық қызметтер	Қазақстан	29.362	18.028	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«Қазақстан Инжиниринг» ұлттық компаниясы» АҚ	Машина жасау	Қазақстан	23.595	23.595	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС	Инвестициялық жобалар	Қазақстан	19.258	11.320	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«Эйр Астана» АҚ	Бойынша кәсіптік қызметтер	Қазақстан	7.276	7.276	51,00%	51,00%	51,00%	51,00%
«Ақтөбе халықаралық әуежайы» АҚ	Жолаушыларды әуе тасымалы	Қазақстан	6.029	6.029	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«Павлодар әуежайы» АҚ	Әуежай қызметтері	Қазақстан	1.454	1.454	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«Самұрық-Қазына Келісімшарт» ЖШС	Жобаларды басқару	Қазақстан	1.284	1.284	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«Атырау» халықаралық әуежайы» АҚ	Әуежай қызметтері	Қазақстан	1.196	1.196	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«КОРЭМ» АҚ	Электр қуаты нарығының операторы	Қазақстан	161	161	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«AirKazakhstan» авиация компаниясы» АҚ	Жолаушыларды әуе тасымалы	Қазақстан	136	136	53,55%	53,55%	53,55%	53,55%
«Qazaq Air» АҚ	Жолаушыларды әуе тасымалы	Қазақстан	120	120	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
«Қазақстан атом электр станциялары» АҚ	Атом электр станцияларын салу жобаларын іске асыру	Қазақстан	-	93	-	-	100,00%	100,00%
«Самұрық-Қазына Бизнес Сервис» ЖШС (бұрынғы – «Самұрық-Қазына Қаржы» ЖШС)	Трансфорацияны іске асыру бойынша сервистік қызметтер	Қазақстан	-	-	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
			4.032.432	3.811.067				

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**6. ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)****Еншілес ұйымдарға салынған инвестициялардағы өзгерістер**

«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «ҚТЖ»)

2016 жылы Қор ҚТЖ жарғылық капиталына 128.009 миллион теңге мөлшерінде салымды жүзеге асырды. Салым тиісінше 127.923 миллион теңге және 86 миллион теңге мөлшерінде ақшалай және мүліктік жарна нысанында жүзеге асырылды. Сонымен бірге, Қор 2016 жылы ҚТЖ-ға нарықтағыдан төмен пайыздық мөлшерлеменен қарыз берді (8-ескертпе), осы қарызды беру күніндегі әділ құн мен оның номиналды құны арасындағы айырмашылық ретінде есептелген 3.990 миллион теңге мөлшеріндегі дисконт инвестицияларды ұлғайту ретінде танылды.

«Самұрық-Энерго» АҚ (бұдан әрі – «Самұрық-Энерго»)

Қор 2016 жылы Самұрық-Энергоның жарғылық капиталына 18.558 миллион теңге, оның ішінде берілген кепілдік бойынша міндеттемелерді таңуға байланысты 17.664 миллион теңге және 894 миллион теңге мөлшерінде ақшалай салымды жүзеге асырды.

«Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Тау-Кен Самұрық»)

Қор 2016 жылы Тау-кен Самұрықтың жарғылық капиталына ақшалай салым нысанда 8.974 миллион теңге мөлшерінде салымды жүзеге асырды.

«Біріккен химия компаниясы» ЖШС (бұдан әрі – «БХК»)

Қор 2016 жылы БХК-ның жарғылық капиталына 38.087 миллион теңге, оның ішінде газ турбиналы электр станциясының жобалық-сметалық құжаттамасы күйінде мүліктік салым нысанында ақшалай 33.675 миллион теңге және 4.412 миллион теңге мөлшерінде салымды жүзеге асырды (14-ескертпе). Мүлікті беру кезінде Қор 54 миллион теңге мөлшерінде мүлікті қайта бағалаудан болған шығынды мойындады.

«Қазатомөнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Қазатомөнеркәсіп»)

2016 жылы Қор Қазатомөнеркәсіптің жарғылық капиталына «Қазақстан атом электр станциялары» АҚ компаниясы акцияларының жүз пайызын беру арқылы 93 миллион теңге мөлшерінде салымды жүзеге асырды.

«Қазақтелеком» АҚ (бұдан әрі – «Қазақтелеком»)

2016 жылы Қор Қазақтелекомның жарғылық капиталына берілген кепілдік бойынша міндеттемені мойындау арқылы 4.479 миллион теңге мөлшерінде салымды жүзеге асырды.

«Қазпочта» АҚ және «Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС

2016 жылы Қор «Қазпочта» АҚ мен «Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС-дағы жарғылық капиталына тиісінше 11.334 миллион теңге және 7.938 миллион теңге мөлшерінде салымды жүзеге асырды. Салымдар ақшалай нысанда жүзеге асырылған.

7. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

31 желтоқсанда бірлескен кәсіпорынға салынған инвестициялар былайша берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
«KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК	1.494.941	1.335.215
	1.494.941	1.335.215

31 желтоқсанға бірлескен кәсіпорынның қызметі, оның орналасқан елі және осы ұйымдардағы Қордың үлесі былайша берілген:

Компания	Қызметінің түрі	Елі	Иелік ету үлесі	
			2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
«KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК	Мұнай-газ саласы	Нидерландтар	50,00%	50,00%

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**7. БІРЛЕСКЕН КӘСІПОРЫНҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР (жалғасы)****«KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК**

2016 жылы Қор «KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК жарғылық капиталына 469.556 мың АҚШ доллары мөлшеріндегі қосымша жарна салуды жүзеге асырды (төлем күнгі бағам бойынша 159.726 миллион теңгеге барабар).

2016 жылғы қыркүйекте Солтүстік Каспий жобасы бойынша Мердігерлік компаниялар Консорциумының Басқарушы комитетінің қарарына сәйкес Қашаған кен орнында өндіру басталды. 2016 жылғы 1 қараша Қашағанда Коммерциялық өндіруді бастау күні ретінде жарияланды (75 мың баррельден асатын мұнайды тәулігіне тұрақты өндіруге қол жеткізу). 2016 жылдың қорытындылары бойынша 957 мың тонна мұнай және 588 миллион куб метр газ өндірілді.

8. БЕРІЛГЕН ҚАРЫЗДАР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша берілген қарыздар мынаны қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Еншілес ұйымдарға берілген қарыздар	391.418	367.719
«Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ	141.177	103.155
«Самұрық-Энерго» АҚ	81.670	79.564
«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ	76.614	94.835
«Қазтеміртранс» АҚ	60.000	60.000
«Локомотив» АҚ	15.000	15.000
«Qazaq Air» АҚ	13.304	4.729
ҚМГ	-	7.338
Басқасы	3.653	3.098
Бөгде ұйымдарға және байланысты тараптарға берілген қарыздар	210.319	218.018
Eurasian Resources Group (бұрынғы Eurasian Natural Resources Corporation PLC)	166.645	170.005
«Елорда Даму» ЖШС	16.613	19.556
«Досжан Темір Жолы» АҚ	8.396	8.118
«АҮТ Housing Complex» ЖШС	6.937	7.313
«Kazakhstan Petrochemical Industries Inc.» ЖШС	6.477	6.337
Басқасы	5.251	6.689
Бөгде ұйымдар мен байланысты тараптарға шығарылған облигациялар	2.873	2.083
Есептелген сыйақы	10.768	10.880
Минусы: құнсыздануға арналған резерв	(14.869)	(8.810)
Берілген қарыздардың жалпы сомасы	600.509	589.890
Минусы: ағымдағы бөлік	(227.721)	(139.757)
Ұзақ мерзімді бөлік	372.788	450.133

Қарыздар келесі валюталармен көрсетілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Теңгемен көрсетілген қарыздар	430.288	416.237
АҚШ долларымен берілген қарыздар	170.221	173.653
	600.509	589.890

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**8. БЕРІЛГЕН ҚАРЫЗДАР (жалғасы)****Еншілес ұйымдарға берілген қарыздар***«Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ*

2012 жылы Қор «Самұрық-Қазына» жылжымайтын мүлік қоры» АҚ-мен (бұдан әрі – «Жылжымайтын мүлік қоры») жаңартылатын кредиттік желі шартын (99.053 миллион теңге мөлшеріндегі желі лимитімен) жасасты, осы шартқа сәйкес 2016 жылы Қор Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 21 маусымдағы қаулысымен бекітілген «Қолжетімді тұрғын үй – 2020» бағдарламасы шеңберінде тұрғын үй құрылысы жобаларын қаржыландыру үшін 2032 жылғы 30 маусымға дейін өтеу мерзімімен және 2% сыйақы мөлшерлемесімен 20.802 миллион теңге мөлшерінде Жылжымайтын мүлік қорына қосымша транштар берді. Қаржыландыру Ұлттық қордың қаражаты есебінен жүзеге асырылды. 2016 жылғы 31 желтоқсанда осы жаңартылатын кредит желісі бойынша негізгі борыштың сомасы 72.328 миллион теңгені (2015 жылғы 31 желтоқсанда: 55.817 миллион теңге) құрады.

2016 жылғы 31 наурызда Қор Жылжымайтын мүлік қорымен қарыз шартын жасасты, соған сәйкес Қор «Жасыл квартал» әкімшілік-тұрғын кешенін салу жобасының іске асырылуын қаржыландыру үшін 2034 жылғы 31 наурызға дейін өтеу мерзімімен және 2% сыйақы мөлшерлемесімен 29.000 миллион теңге мөлшерінде қарыз берді. Қаржыландыру Ұлттық қордың қаражаты есебінен жүзеге асырылды.

Қарыз шартының талаптарына сәйкес Қордың кез келген уақытта Жылжымайтын мүлік қорынан қарыздарды мерзімінен бұрын өтеуді талап етуге құқығы бар, ал Жылжымайтын мүлік қоры Қордың талап етуі бойынша өтеуге міндеттенеді. Осы талапқа байланысты Қор Жылжымайтын мүлік қорына берілген, жоғарыда аталған қарыздарды қысқа мерзімді қарыздар ретінде жіктейді.

Сонымен бірге, 2016 жылғы 27 мамырда Қор Жылжымайтын мүлік қорымен жалпы сомасы 97.000 миллион теңгені құрайтын қарыз шартын жасасты, соған сәйкес 2016 жылғы тамызда Қор Нұрлыжол бағдарламасын іске асыру шеңберінде коммерциялық тұрғын үйдің құрылысын қаржыландыру үшін 2026 жылғы 1 сәуірге дейін өтеу мерзімімен және 0,15% сыйақы мөлшерлемесімен 42.876 миллион теңге мөлшерінде қарыз берді. Қаржыландыру Ұлттық қордың қаражаты есебінен жүзеге асырылды.

Бастапқы тану кезінде осы қарыз сыйақының тиісті нарықтық мөлшерлемелерін пайдалана отырып, 19.169 миллион теңгені құрайтын әділ құнмен бағаланды. 23.707 миллион теңге мөлшерінде тану күнгі қарыздың номиналды құны мен әділ құны арасындағы айырма 23.126 миллион теңге мөлшерінде басқа міндеттемелердің азаюы ретінде танылды (*16-ескертіне*) және 581 миллион теңге мөлшерінде нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлеме бойынша қаржы құралының бастапқы мойындалуынан болған шығынды басқа да шығыстардың құрамына есептелді.

2016 жылы Жылжымайтын мүлік қоры 31.625 миллион теңге сомасына қарыздарды мерзімінен бұрын ішінара өтеуді жүзеге асырды (2015 жылы: 5.415 миллион теңге). 2016 жылғы 31 желтоқсанда негізгі борыш пен алынатын сыйақының баланстық құны 142.266 миллион теңгені құрады (2015 жылы: 104.001 миллион теңге).

«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ

2016 жылғы шілдеде Қор ҚТЖ-ға 2046 жылғы 10 маусымға дейін өтеу мерзімімен және 0,075% сыйақы мөлшерлемесімен «Жолаушылар тасымалы» АҚ теміржол жолаушы вагондарының жылжымалы құрамы паркін жаңартуды қаржыландыру үшін 5.500 миллион теңге мөлшерінде қарыз берді.

Бастапқы тану кезінде осы қарыз сыйақының тиісті нарықтық мөлшерлемелерін пайдалана отырып, 1.510 миллион теңгені құрайтын әділ құнмен бағаланды. Тану күніндегі қарыздың номиналды құны мен әділ құны арасындағы 3.990 миллион теңге мөлшеріндегі айырмашылық ҚТЖ-дағы Қор инвестицияларының ұлғаюы ретінде танылды (*6-ескертіне*).

2016 жылғы желтоқсанда Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі, Қор және ҚТЖ арасында келісім жасалды, соған сәйкес ҚТЖ берді, ал Қаржы министрлігі Қорға берілген бюджеттік кредиттер бойынша берешекті мерзімінен бұрын өтеу есебіне ҚТЖ мүлкін қабыл алды. Өтеу күні алты қарыз бойынша негізгі борыштың жалпы баланстық құны 47.833 миллион теңгені құрады. 25.410 миллион теңге мөлшеріндегі самортизацияланбаған дисконттың есептен шығарылуы Акционермен жасалған Басқа да операциялардың құрамында капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте танылды (*16-ескертіне*).

2016 жылғы 31 желтоқсанда ҚТЖ-ның барлық қарыздары бойынша негізгі борыш пен алынатын сыйақының баланстық құны 77.719 миллион теңгені құрады (2015 жылы: 95.939 миллион теңге).

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**8. БЕРІЛГЕН ҚАРЫЗДАР (жалғасы)****Еншілес ұйымдарға берілген қарыздар (жалғасы)**

«Qazaq Air»АҚ

2015 жылы Қор «Qazaq Air» АҚ-ға 4.729 миллион теңге мөлшерінде пайызсыз қаржылық көмек берді. 2016 жылы Қор айналым капиталын қаржыландыру үшін «Qazaq Air» АҚ-ға қаржылай көмек көрсету шартына қосымша келісімді жасады. Қосымша келісімнің шеңберінде қаржылай көмектің қосымша транштарының сомасы 8.575 миллион теңгені құрады.

Бөгде ұйымдарға және өзге байланысты тараптарға берілген қарыздар

2014 жылғы шілдеде Қор «Елорда Даму» ЖШС-ға 2016 жылғы 30 шілдеге дейін өтеу мерзімімен және жылдық 0,02% сыйақы мөлшерлемесімен Астана қ. апатты тұрғын үйді құлату бойынша пилоттық жобаны қаржыландыру үшін 20.000 миллион теңге мөлшерінде қарыз берді.

2016 жылғы 14 маусымда Қор кредит шартына қарыз мерзімін 2018 жылғы 29 шілдеге дейін ұзартуға арналған қосымша келісімді жасады. Қарыз сомасы мен мөлшерлемесі өзгермеді. Қарыз сыйақының тиісті нарықтық мөлшерлемесін пайдалана отырып ақша ағындарын дисконттау арқылы қосымша келісімді жасау күніне әділ құны бойынша қайта бағаланды.

4.298 миллион теңге мөлшеріндегі тану күнгі қарыздың номиналды құны мен әділ құны арасындағы айырма жиынтық кіріс туралы есепте шығыстардың құрамында танылды. 2016 жылғы 31 желтоқсанда негізгі борыш пен алынатын сыйақының баланстық құны 16.615 миллион теңгені құрады (2015 жылғы 31 желтоқсан: 19.557 миллион теңге).

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қор, негізгі борышты төлеу бойынша мерзімді ұзартуды және «Айт Хаузинг Комплекс» ЖШС берген қарыздарға қатысты белгісіздікті ескере отырып, 6.937 миллион теңге мөлшерінде қарыздың құнсыздануына резервті мойындады.

9. КРЕДИТТІК МЕКЕМЕЛЕРДЕГІ ҚАРАЖАТ

31 желтоқсандағы жағдай бойынша кредиттік мекемелердегі қаражатқа мыналар кіреді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
10 ірі жергілікті банктер	526.533	554.000
Өзге де жергілікті кредит мекемелері	268.279	276.917
Есептелген сыйақы	8.735	8.675
Минусы: құнсыздануға арналған резерв	(7.598)	-
Кредит мекемелеріндегі қаражаттың жалпы сомасы	795.949	839.592
Минусы: ағымдағы бөлік	(194.751)	(246.801)
Ұзақ мерзімді бөлік	601.198	592.791

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
BBB+(Baa1)-дан BBB(Baa2)-ға дейінгі рейтинг	-	47.596
BBB-(Baa3)-дан BB-(Ba3)-ға дейінгі рейтинг	93.257	78.553
B+(B1)-дан B-(B3)-ға дейінгі рейтинг	325.212	554.373
CCC+(Саа1)-дан CC(Ca)-ға дейінгі рейтинг	214.293	-
C(C)-дан D(D)-ға дейінгі рейтинг	-	-
Рейтинг жоқ	170.785	159.070
Минусы: құнсыздануға арналған резерв	(7.598)	-
	795.949	839.592

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «БТА Банкі» АҚ-ның, «Қазақстанның тұрғын-үй құрылыс жинақ банкі» АҚ-ның және «Қазинвестбанк» АҚ-ның рейтингісі болмады (2015 жыл: «БТА Банкі» АҚ мен «Қазақстанның Тұрғын-үй құрылыс жинақ банкі» АҚ).

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**9. КРЕДИТТІК МЕКЕМЕЛЕРДЕГІ ҚАРАЖАТ (жалғасы)**

Негізінен, кредиттік мекемелердегі қаражат Үкімет бекіткен іс-шараларды қаржыландыру мақсатында банктерге және басқа да қаржы ұйымдарына орналастырылған қаражатты (нысаналы қарыздар), сондай-ақ уақытша бос ақша қаражатын басқару саясаты шеңберінде орналастырылған банк депозиттерін білдіреді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Уақытша бос ақша қаражатын басқару саясатының шеңберінде орналастырылған банк депозиттері	432.699	492.142
Үкімет бекіткен іс-шараларды қаржыландыру мақсатында кредит мекемелеріндегі қаражат	363.250	347.450
Кредит мекемелеріндегі қаражаттың жалпы сомасы	795.949	839.592
Минусы: ағымдағы бөлік	(194.751)	(246.801)
Ұзақ мерзімді бөлік	601.198	592.791

Уақытша бос ақша қаражатын басқару саясатының шеңберінде орналастырылған банк депозиттері

Уақытша бос ақша қаражатын басқару саясаты шеңберінде Қор қазақстандық екінші деңгейдегі банктерге депозиттерді орналастырады. 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ұзақ мерзімді банк депозиттері бойынша орташа алынған мөлшерлеме жылдық 5,36% (2015 жылғы 31 желтоқсанда: 5,29%), қысқа мерзімді банк депозиттері бойынша орташа алынған мөлшерлеме жылдық 8,8% (2015 жылғы 31 желтоқсанда: 11,5%) құрады.

«Қазинвестбанк» Ақ-дағы депозит

2016 жылғы желтоқсанда Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының қаулысына сәйкес «Қазинвестбанк» АҚ бағалы қағаздар нарығында банктік және өзге де операциялар мен қызметті жүзеге асыруға арналған лицензиядан айырылды. Ұлттық Банк уақытша әкімшілікті тағайындады. «Қазинвестбанк» АҚ-дағы баланстардың өтелуі уақытша әкімшінің және Ұлттық банктің әрекетіне байланысты болады. Бағалау нәтижесінде Қор мұндай активтер өтелімділігінің ең үздік бағалануын көрсететін жеке қаржылық есептілікте 1.898 миллион теңге мөлшерінде осы банктегі қалдықтардың құнсыздануына 75% резервті есептеді.

«Delta Bank» Ақ-дағы депозит

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың «Delta Bank» АҚ-да 19.000 миллион теңге мөлшеріндегі банктік депозиттері болды. 2016 жылғы 30 желтоқсанда Standard&Poor's рейтинг агенттігі «Delta Bank» АҚ-ның ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді кредиттік рейтингтерін В/В бастап ССС+/С дейін, ал содан кейін 2017 жылғы 16 ақпанда – банк облигациялар бойынша өз міндеттемелерін мерзімінде өтемегеннен кейін D/D деңгейіне дейін төмендетті. «Delta Bank» АҚ соңғы жариялаған қаржылық ақпараттың және Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдары қазіргі уақытқа дейін, сол сияқты таяу арада қолға алатын шаралардың негізінде Қор талдау жасап, депозиттер құнының 30% мөлшерінде депозиттердің құнсыздануына резервті есептеу қажеттілігі туралы шешімді қабылдады, бұл 5.700 миллион теңгені құрады.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**9. КРЕДИТТІК МЕКЕМЕЛЕРДЕГІ ҚАРАЖАТ (жалғасы)**

Үкімет бекіткен іс-шараларды қаржыландыру мақсатында кредит мекемелеріндегі қаражат (нысаналы қарыздар)

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Үкімет бекіткен іс-шараларды қаржыландыру мақсатында банктерге және басқа да қаржы ұйымдарына орналастырылған қаражат негізінен мынадай қаржы ұйымдары мен банктерге теңгемен берілген қарыздар мен банк салымдарымен көрсетілген:

- «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ-ға 25.279 миллион теңге сомасына (2015 жылы: 25.117 миллион теңге) шағын және орта бизнес субъектілерін қаржыландыру мақсаттары үшін. Осы қарыздар бойынша пайыздық мөлшерлемелер жылдық 2%-дан бастап 5,5%-ға дейін.
- «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-ға қаржылық лизингті қорландыру құнын азайту, қазақстандық локомотивтер экспортын ынталандыру және экономиканың басым салаларындағы инвестициялық жобаларға кредит беру мөлшерлемесін азайту мақсаттары үшін тиісінше 17.020 миллион теңге, 3.746 миллион теңге және 2.908 миллион теңге мөлшерінде (2015 жылы: тиісінше 16.115 миллион теңге, 3.591 миллион теңге және 2.773 миллион теңге). Осы қарыздар бойынша пайыздық мөлшерлемелер жылдық 0,2%-дан бастап 0,6%-ға дейін.
- Екінші деңгейдегі банктерге ипотекалық қарыздарды қайта қаржыландыруға және студенттерге, Астана мен Алматы қалаларында тұрғын үй объектілерін салуға кредит беруге және аралық тұрғын үй қарыздарын беруге тиісінше 88.614 миллион теңге, 38.250 миллион теңге және 29.634 миллион теңге мөлшерінде (2015 жылы: тиісінше 95.651 миллион теңге, 45.132 миллион теңге және 28.485 миллион теңге) қарыз берілген. Осы қарыздар бойынша пайыздық мөлшерлемелер жылдық 1%-дан бастап 7,28%-ға дейін.
- «БТА Банк» АҚ-ға банктің міндеттемелерін қайта құрылымдау шеңберінде жалпы банктік мақсаттарға және өтемақы сомаларында қолма-қол қаражат үлесін төлеу үшін 138.621 миллион теңге (2015 жыл: 130.586 миллион теңге) мөлшерінде қарыз берілген. Қарыз бойынша сыйақы мөлшерлемесі 4%-ды құрайды.

Сонымен бірге, 2016 жылғы 2 тамызда Қор «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-ға 2017 жылғы 30 маусымға дейінгі орналастыру мерзімімен және жылдық 0,15% сыйақы мөлшерлемесімен 20.000 миллион теңге мөлшерінде банк салымын орналастырды. Орналастыру 2015-2019 жылдарға арналған «Нұрлы жол» Мемлекеттік инфрақұрылымды дамыту бағдарламасының іс-шараларын іске асыру үшін көзделген Ұлттық қордың уақытша игерілмеген қаражатының есебінен жүзеге асырылды.

Бастапқы тану кезінде осы банк салымы сыйақының тиісті нарықтық мөлшерлемені пайдалана отырып, 18.527 миллион теңгені құрайтын әділ құнмен бағаланды. 1.473 миллион теңге мөлшеріндегі тану күнгі салымның номиналды құны мен әділ құны арасындағы айырма пайда мен шығындарда танылды.

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың кредиттік мекемелерде мерзімі өткен қаражаты болмады.

10. БАСҚА ДА ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ

31 желтоқсанға басқа да қаржы активтеріне мыналар кірді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Сату үшін қолда бар қаржы инвестициялары		
«Қазкоммерцбанк» АҚ-ның (ҚКБ) үлестік бағалы қағаздары	18.643	20.011
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ-ның үлестік бағалы қағаздары	-	-
Борыштық бағалы қағаздар	6.788	7.357
«Астана-Финанс» АҚ-ның үлестік бағалы қағаздары	6.516	6.516
Минусы: құнсыздануға арналған резерв	(6.516)	(6.516)
Басқа қаржы активтерінің жалпы сомасы	25.431	27.368
Минусы: ағымдағы бөлік	(5.784)	(1.068)
Ұзақ мерзімді бөлік	19.647	26.300

ҚКБ үлестік бағалы қағаздары

2016 жылғы 31 желтоқсандағы және 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың меншігіндегі ҚКБ жай акцияларының қалдығы 85.517.241 дананы құрайды.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**10. БАСҚА ДА ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (жалғасы)****«Қазақстан Халық Банкі» АҚ («Халық Банкі») үлестік бағалы қағаздары**

2016 жылғы 10 маусымда Халық Банкінің 100 артықшылықты жай акциясын 4.000 теңге сомаға бір акция үшін 10 теңге орналастыру бағасымен 400 (төрт жүз) жай акцияға айырбастау операциясы тіркелді.

Осылайша, 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Халық банкінің жай акцияларының қалдығы 400 дананы құрайды (2015 жылғы 31 желтоқсан: 100 артықшылықты акция).

2016 жылғы 31 желтоқсандағы және 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚКБ және Халық банкінің үлестік бағалы қағаздарының әділ құны белсенді нарықта жарияланған баға белгіленімдері негізінде айқындалды. ҚКБ акцияларын және өзге де үлестік бағалы қағаздарды қайта бағалау бойынша резервтегі өзгерістер 1.368 миллион теңгені және тиісінше 255 миллион теңгені құрады.

11. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР

Басқа да ұзақ мерзімді активтерге мыналар жатады:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	17.374	84.184
Өткізуге арналған жылжымайтын мүлік	1.717	7.837
Басқасы	7.040	10.654
Минусы: құнсыздануға арналған резерв	(471)	(471)
	25.660	102.204

Ұзақ мерзімді дебиторлық берешек

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Өтемұратов мырзаның ұзақ мерзімді дебиторлық берешегі мынадай банктердің акциялары үшін мерзімі ұзартылған төлемдердің дисконтталған құнында көрсетілген:

- «Темірбанк» АҚ акциялары үшін 2019 жылғы 15 мамырға дейін 13.391 миллион теңге мөлшерінде (2015 жылғы 31 желтоқсанда: 12.148 миллион теңге);
- «Альянс Банк» АҚ акциялары үшін 2020 жылғы 3 наурызға дейін 3.983 миллион теңге мөлшерінде (2015 жылғы 31 желтоқсанда: 3.530 миллион теңге).

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ұзақ мерзімді дебиторлық берешекке 2017 жылғы 30 маусымға дейін өтеу мерзімімен 68.506 миллион теңге мөлшерінде БТА Банк акцияларының 97,26% үшін ҚКБ мен Ракишев мырзадан болған берешек кірді. Бұл берешек басқа да қысқа мерзімді активтер құрамына қайта жіктелді және 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 76.751 миллион теңге болды (*12-ескертуге*).

Өткізуге арналған жылжымайтын мүлік

Қор 2014 жылғы 5 мамырда «АҮТ Housing Complex» (Айт Хаузинг Кешен) ЖШС-ға берген қарыздар бойынша берешекті өтеу есебіне Алматы қаласындағы тұрғын үй кешендеріндегі жылжымайтын мүлік түріндегі мүлік алды. 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы мүліктің баланстық құны 1.717 миллион теңгені (2015 жылғы 31 желтоқсанда: 7.837 миллион теңге) құрады. Жылжымайтын мүліктің барлығы Қордың атынан жылжымайтын мүлікті өткізу агенті болып табылатын еншілес ұйым Жылжымайтын мүлік қорының сенімгерлік басқаруына берілді.

12. БАСҚА ДА АҒЫМДАҒЫ АКТИВТЕР

31 желтоқсанға басқа да ағымдағы активтерге мыналар кірді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Қысқа мерзімді дебиторлық берешек (<i>11-ескертуге</i>)	76.751	–
Алынатын дивидендтер	16.600	46.794
Басқа да дебиторлық берешек	7.614	6.273
Басқасы	1.986	1.113
Минусы: құнсыздануға арналған резерв	(4.600)	(3.821)
	98.351	50.359

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**13. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ**

31 желтоқсанға ақша қаражаты мен оның баламалары мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Банктердегі ағымдағы шоттар, теңгемен	130.295	111.836
Банктердегі ағымдағы шоттар, еуромен	2.718	1
Банктердегі ағымдағы шоттар, АҚШ долларымен және өзге шетел валюталарымен	335	235
Ұлттық банктегі мерзімді депозит, теңгемен	27.001	27.001
Екінші деңгейдегі банктердегі мерзімді депозиттер, теңгемен	76.197	1.502
	236.546	140.575

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ағымдағы шоттар бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме жылдық 0,001% (2015 жылғы 31 желтоқсанда: 0,001%), екінші деңгейдегі банктердегі мерзімді депозиттер бойынша орташа алынған мөлшерлеме жылдық 11,93% (2015 жылғы 31 желтоқсанда: 15,07%) болды.

14. КАПИТАЛ**Жарғылық капитал**

2015 және 2016 жылдар ішінде Қор ақы төлеу мынадай түрде жүзеге асырылған жай акциялардың эмиссиясын жүргізді:

Акцияларға ақы төлеу	Шығаруға рұқсат етілген және шығарылған акциялардың саны	Бір акцияның номиналды құны, теңгемен	Жарғылық капитал, миллион теңгемен
2014 жылғы 31 желтоқсанда	3.481.623.734		4.620.562
Ақша қаражатының жарналары	12.000	11.619.075	
Мүлік жарналары	31.477	12.700.435	149.539
		20.648.187; 4.171.027; 10.466.896; 13.456.258; 19.354.725	142.443
Акциялардың мемлекеттік пакеттерімен берілетін жарналар	297	12.542.000	3.725
2015 жылғы 31 желтоқсанда	3.481.667.508		4.916.269
Ақша қаражатының жарналары	3.000	36.400.000; 20.000.000;	
Мүлік жарналары	250	81.523.000	137.923
		17.862.160	4.466
2016 жылғы 31 желтоқсанда	3.481.670.758		5.058.658

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың 3.481.670.758 акциясы толығымен төленді (2015 жылы: 3.481.667.508 акция).

Акциялар шығару**2016 жыл***Ақша қаражатының жарналары*

2016 жылы Акционер 137.539 миллион теңге мөлшеріндегі ақша қаражатымен Қордың жарғылық капиталына жарналар салуды жүзеге асырды. Осы қаражат Қордың еншілес ұйымдары жүзеге асыратын жобаларды қаржыландыруға арналған (*б-ескертпе*).

Мүлік жарналары

2016 жылғы мамырда Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті Қордың жарғылық капиталына «Атырау облысында бірінші интеграцияланған газ-химия кешенінің инфрақұрылымын салу» инвестициялық стратегиялық жобаны іске асыру кезінде туындаған газ-турбиналы электр станциясының жобалық-сметалық құжаттамасы түріндегі мүліктік салым нысанында 4.466 миллион теңге мөлшерінде салымды жүзеге асырды. Бұл мүлік БХК еншілес ұйымының жарғылық капиталына берілді. Тиісінше, Қор бұл активті еншілес ұйымға салынған инвестициялардың құрамында жіктеді (*б-ескертпе*).

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**14. КАПИТАЛ (жалғасы)****Акциялар шығару (жалғасы)****2015 жыл***Ақша қаражатының жарналары*

2015 жылы Акционер 149.539 миллион теңге мөлшеріндегі ақша қаражатымен Қордың жарғылық капиталына жарналар салуды жүзеге асырды. Осы қаражат Қордың еншілес ұйымдары жүзеге асыратын жобаларды қаржыландыруға арналған.

Мүлік жарналары

2015 жылы Акционер Қазақстан Республикасы Үкіметінен «Қазақстандық вексель» бойынша «Каспий құбыр консорциум-К» АҚ-дан 126.591 миллион теңге мөлшерінде төлемді талап ету құқығын беру жолымен мүліктік салым нысанында Қордың жарғылық капиталына жарнаны жүзеге асырды.

2015 жылы Акционер жалпы сомасы 13.456 миллион теңгені құрайтын Қазақстан Республикасының 6 облысындағы газ құбырлары түріндегі, құны 2.323 миллион теңгені құрайтын Қарабатан теміржол станциясы түріндегі мүлікпен және жалпы сомасы 73 миллион теңгені құрайтын өзге де мүлікпен Қордың жарғылық капиталына жарна салуды жүзеге асырды.

Акциялардың мемлекеттік пакеттерімен берілетін жарналар

2015 жылы Акционер «М.Тынышбаев атындағы Қазақ көлік және коммуникациялар академиясы» АҚ акцияларының 35%-ын Қорға берді, оның әділ құны одан әрі ҚТЖ-ға беру үшін 3.725 миллион теңгені құрады.

Дивидендтер

2016 жылғы 10 қарашада Қор Үкіметтің 2015 жылғы 1 қарашадағы қаулысына сәйкес 2016 жылдың қорытындылары бойынша 10.393 миллион теңге (2015 жылы: 34.713 миллион теңге) мөлшерінде Акционерге дивидендтер төлеуді жүзеге асырды.

Акционерге өзге де бөлу

2016 жылы Акционердің өкімдеріне сәйкес Қор жалпы сомасы 39.525 миллион теңгеге (2015 жылы: 22.600 миллион теңге) әртүрлі әлеуметтік жобаларды қаржыландыруды жүзеге асырды. Осы қаржыландыру капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте Акционерге өзге де бөлулер ретінде танылды.

Акциялардың баланстық құны

ҚҚБ Биржа кеңесінің 2010 жылғы 4 қазандағы шешіміне сәйкес қаржылық есептілікте ҚҚБ бекіткен қағидаларға сәйкес есептелген есептік күнгі бір акцияның (жай және артықшылықты) баланстық құны туралы деректер болуға тиіс.

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Активтер жиыны	7.349.837	6.929.328
Материалдық емес активтер	(13.960)	(567)
Міндеттемелер жиыны	(2.081.801)	(1.843.255)
Жай акциялар үшін таза активтер	5.254.076	5.085.506
31 желтоқсандағы жай акциялардың саны	3.481.670.758	3.481.667.508
Бір жай акцияның баланстық құны (теңгемен)	1.509	1.461

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**15. ҚАРЫЗДАР**

31 желтоқсандағы жағдай бойынша қарыздар, оның ішінде төленетін сыйақы мыналарды қамтыды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Алынған қарыздар	689.374	536.702
Өзге де ұйымдар шығарған, сатып алған облигациялар	357.477	353.565
Шығарылған, еншілес ұйымдар сатып алған облигациялар		
ҚМГ	42.624	42.319
«Самұрық-Энерго» АҚ	223	223
Қарыздардың жалпы сомасы	1.089.698	932.809
12 ай бойы өтеуге жататын соманы шегергенде	(88.342)	(44.482)
12 айдан кейін өтеуге жататын сомалар	1.001.356	888.327

Қарыздар келесі валюталарда білдірілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Теңгемен көрсетілген қарыздар	592.642	428.334
АҚШ долларымен көрсетілген қарыздар	497.056	504.475
	1.089.698	932.809

Алынған қарыздар*ҚМГ қаржылық көмегі*

2015 жылы Қор ҚМГ-дан бір жылда өтеу мерзімімен 36.950 миллион теңге сомаға пайызсыз қаржылық көмек алды. Қаржылай көмек Қордың «KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК жарғылық капиталын ұлғайту бойынша міндеттемелерін қаржыландыру және Қор «KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК акцияларын сатып алу үшін тартқан қарыз шарттары бойынша Қордың шығыстарын өтеу мақсатында алынды.

2016 жылғы 30 мамырда қаржылай көмек шартына қосымша келісімге қол қойылды, соған сәйкес қарыз сомасы 700.000 миллион теңгеге дейін ұлғаюы мүмкін, қарызды қайтару мерзімі 2018 жылдың 25 желтоқсанына дейін ұзартылды. Қаржылай көмекті қайтаруға және Шарттың қолданылу мерзімін ұзартуға KMG Kashagan B.V. акцияларын Қордан кері сатып алу сәтіне дейін рұқсат етіледі, қарыз қамтамасыз етуді, комиссиясыз, нөлдiк сыйақы мөлшерлемесімен берiлдi. 2018 жылғы 1 қаңтардан кейiн «KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК акцияларын Қордан керi сатып алу кезiнде ҚМГ-ға немесе Cooperative KazMunaiGaz U.A. қойылатын қарсы талаптарды есепке жазудың өзге жолынан басқа, Қор қаржылық көмекті өтеуді жүзеге асырады.

2016 жылы Қор 203.888 миллион теңге мөлшерінде қосымша транштар алды, әрi оған «KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК жарғылық капиталына инвестицияларды қаржыландыруға арналған 159.726 миллион теңге кiрдi. 51.870 миллион теңге мөлшерiнде транштардың берiлуi күнгi қарыздың номиналды құны мен әдiл құны арасындағы айырма жиынтық кiрiс туралы жеке есепте қаржылық кiрiс ретiнде танылды.

2016 жылғы 31 желтоқсанда негiзгi борыштың жалпы сомасы 192.318 миллион теңгенi құрады (2015 жылғы 31 желтоқсан: 32.226 миллион теңге).

«Tokyo-Mitshubishi UFJ, LTD» Банкінің қарызы

2015 жылғы 30 қазанда Қор «KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК 50% акциясын сатып алу үшін 1.500 миллион АҚШ доллары (төлем күнгi бағам бойынша 466.350 миллион теңгеге баламалы) сомасына «Tokyo-Mitshubishi UFJ, LTD» Банкімен қарыз келісiмiн жасасты. Қарыз 1,8% + 6 айлық Libor жылдық мөлшерлемесімен 3,5 жыл жеңiлдiктi кезеңмен 5 (бес) жыл мерзiмге берiлдi. Қарыз екi траншпен ақша қаражатымен берiлдi.

2016 жылғы 31 желтоқсанда негiзгi борыш пен төленетiн сыйақының жалпы сомасы 497.056 миллион теңгенi құрады (2015 жылғы 31 желтоқсан: 504.476 миллион теңге).

Қордың «Tokyo-Mitshubishi UFJ, LTD» банкінен алған қарызына 2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл бойы сақталған белгiлi бiр қаржылық ковенант кiредi.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**15. ҚАРЫЗДАР (жалғасы)****Өзге де ұйымдар шығарған, сатып алған облигациялар**

«KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК акцияларының сатып алынуын қаржыландыру мақсатында шығарылған облигациялар

2015 жылы Қор нарықтың барлық қатысушылары үшін ашық болатын мамандандырылған сауда-саттықты өткізу әдісімен 6% купондық сыйақымен, 210 миллиард теңге номиналды құнымен және жылдық 8% мөлшерінде өтелуге жататын кірістілікпен облигацияларды орналастырды. Облигацияларды орналастыру нәтижесінде Қор іс жүзінде 197 миллиард теңгені тартты. Осы қаражат «KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК акцияларын сатып алуды қаржыландыруға ішінара жіберілді.

2016 жылғы 31 желтоқсанға облигациялар мен төленуге жататын есептелген сыйақы сомасы 202.307 миллион теңгені құрады.

Шығарылған басқа да облигациялар

2010 жылы Қор еркін нарықта жалпы сомасы 75.000 миллион теңгеге облигацияларды орналастырды. Облигациялардың жылдық купон мөлшерлемесі 6,5%, өтелу мерзімі – 10 жыл. 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы облигациялар мен төленуге жататын сыйақының баланстық құны 76.332 миллион теңгені құрады.

2011 жылы Қор еркін нарықта жалпы сомасы 75.000 миллион теңгеге облигацияларды орналастырды. Облигациялардың жылдық купон мөлшерлемесі 5,9%, өтелу мерзімі – 7 жыл. 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы облигациялар мен төленуге жататын сыйақының баланстық құны 76.185 миллион теңгені құрады.

Шығарылған, еншілес ұйымдар сатып алған облигациялар

2009 жылы «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ жалпы сомасы 111 миллиард теңгеге Қордың облигацияларын сатып алды. Облигациялардың өтелу мерзімі 35 жыл және купон мөлшерлемесі жылдық 4%. Осы облигациялар 12,5% мөлшерлеме бойынша дисконтталған, ол мәміле жасалған күнге қолданылған нарықтық пайыздық мөлшерлемеге біршама жуық.

16. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҮКІМЕТІНІҢ ҚАРЫЗДАРЫ

Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздарына мыналар жатады:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жылғы 31 желтоқсан	2015 жылғы 31 желтоқсан
Ұлттық қордың активтері есебінен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алған облигациялар	796.273	727.882
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алған облигациялар	62.101	61.306
Үкіметтен алынған басқа да қарыздар	60.037	77.249
Қазақстан Республикасы Үкіметі қарыздарының жалпы сомасы	918.411	866.437
Минусы: ағымдағы бөлік	(6.231)	(6.722)
Ұзақ мерзімді бөлік	912.180	859.715

2016 жыл

Ұлттық қордың активтері есебінен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алған облигациялар

2016 жылғы мамырда жылдық 0,1% мөлшеріндегі жыл сайынғы купонмен және он жылдық өтеу мерзімімен 97.000 миллион теңге сомаға облигациялар орналастырылды. Облигациялар Қордың еншілес ұйымы Жылжымайтын мүлік қоры арқылы «Нұрлы Жол» Мемлекеттік инфрақұрылымды дамыту бағдарламасының аясында төмен пайыздық мөлшерлемелермен құрылыс компанияларын қаржыландыру мақсатында орналастырылды (8-ескертіне).

Алынған қаражаттың әділ құны облигацияларды орналастыру күні 44.681 миллион теңгені құрады. 52.319 миллион теңге мөлшеріндегі облигациялардың номиналды құны мен әділ құны арасындағы айырма 10.787 миллион миллион теңге мөлшерінде ұзақ мерзімді бөлікті және 41.532 миллион теңге мөлшерінде қысқа мерзімді бөлікті бөле отырып басқа міндеттемелер құрамында танылды. Бұл айырма Жылжымайтын мүлік қорына қарыздарды беру кезінде пайдалар немесе шығындар арқылы амортизациялануы тиіс (8-ескертіне).

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**16. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҮКІМЕТІНІҢ ҚАРЫЗДАРЫ (жалғасы)****2016 жыл (жалғасы)**

Үкіметтен алынған басқа да қарыздар

2016 жылғы шілдеде Қор Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігінен 0,05% пайыздық мөлшерлеменен 5.500 миллион теңге мөлшерінде қарыз алды. Қарыз негізгі борышты өтеу бойынша 10 жылдық жеңілдік кезеңімен 30 жыл мерзімге алынды және мынадай нысаналы мақсаты бар: 5.500 миллион теңге мөлшерінде ҚТЖ-ға қарыз беру. Осы қарыз бойынша сыйақы мөлшерлемесі 0,075%-дан аспауы тиіс (*8-ескерпне*).

Алған күнгі алынған қарыздың әділ құны 1.493 миллион теңгені құрады. 4.007 миллион теңге мөлшеріндегі номиналды құн мен әділ құн арасындағы айырма капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте Үкіметтен қарыздар бойынша дисконт ретінде танылды.

2016 жылғы желтоқсанда Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысына және Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі, Қор және ҚТЖ арасындағы келісімге сәйкес ҚТЖ Үкіметке «Жолаушылар тасымалы» АҚ теміржол жолаушылар вагондарының жылжымалы құрамының паркін жаңарту мақсатында Үкімет берген алты қарызды мерзімінен бұрын өтеу есебінен 47.833 миллион теңге сомаға негізгі құралдарды берді. Үкіметтен алынған қарыздардың өтелуі ҚТЖ-ға берілген қарыздарды өзара есепке алу арқылы жүзеге асырылды. 26.048 миллион теңге мөлшеріндегі амортизацияланған дисконттың есептен шығарылуы Акционермен жасалған Басқа да операциялар жолында капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте танылды (*8-ескерпне*).

2015 жыл

2015 жылғы 15 қазанда жылдық 3% мөлшерінде жыл сайынғы купонмен 769.500 миллион теңге сомаға Қор облигацияларының шығарылымын тіркеу жүзеге асырылды. Облигацияларды Ұлттық қордың қаражаты есебінен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі сатып алды. 2015 жылғы 20–29 қазан кезеңінде 751.631 миллион теңге сомаға Қордың облигацияларын орналастыру жүзеге асырылды. Осы облигацияларды өткізуден алынған қаражат «KMG Kashagan B.V.» ЖШЖК акцияларын сатып алуды қаржыландыруға жіберілді.

Алынған қаражаттың әділ құны 432.967 миллион теңгені құрады. 318.664 миллион теңге мөлшеріндегі номиналды құны мен әділ құны арасындағы айырма капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте Үкіметтен қарыздар бойынша дисконт ретінде танылды.

2015 жылғы шілдеде Қор Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігінен 0,05% пайыздық мөлшерлеменен 8.862 миллион теңге мөлшерінде қарыз алды. Қарыз негізгі борышты өтеу бойынша 10 жылдық жеңілдік кезеңімен 30 жыл мерзімге алынды және мынадай нысаналы мақсаты бар: 8.862 миллион теңге мөлшерінде ҚТЖ-ға қарыз беру. Осы қарыз бойынша сыйақы мөлшерлемесі 0,75%-дан аспауы тиіс.

Алған күнгі алынған қарыздың әділ құны 2.408 миллион теңгені құрады. 6.454 миллион теңге мөлшеріндегі номиналды құны мен әділ құны арасындағы айырма капиталдағы өзгерістер туралы жеке есепте Үкіметтен қарыздар бойынша дисконт ретінде танылды.

17. ҚАРЖЫЛЫҚ КЕПІЛДІКТЕР БОЙЫНША МІНДЕТТЕМЕЛЕР

31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелерге мыналар кірді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жыл	2015 жыл
1 қаңтарда	32.498	38.825
Жыл ішінде берілген кепілдіктер	5.371	330
Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер амортизациясы	(3.813)	(6.657)
Айырбас бағамдары өзгерісінің әсері	–	–
31 желтоқсанда	34.056	32.498
Минусы: ағымдағы бөлік	(6.098)	(5.093)
Ұзақ мерзімді бөлік	27.958	27.405

Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер өз еншілес ұйымдарының қызметін және қолданыстағы келісімшарттарын қаржыландыру үшін қаржылық мекемелер берген кепілдіктер бойынша Қордың міндеттемелерін білдіреді (*6-ескерпне*). Кепілдіктер шарттарының негізгі бөлігі Қорға өтемақының болмауы шартымен жасалған. 2016 жылғы 31 желтоқсанда берешектің жалпы кепілдікті сомасы 2.125 миллион АҚШ долларын, 40.398 миллион теңгені және 2.589 миллион ресей рублін (2015 жылы: тиісінше 2.256 миллион АҚШ доллары, 14.230 миллион теңге және 2.589 миллион ресей рублі) құрайды.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**18. ПАЙЫЗДЫҚ КІРІСТЕР**

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін пайыздық кірістерге мыналар кіреді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жыл	2015 жыл
Қарыздар бойынша сыйақы	45.326	52.910
Берілген қарыздар бойынша дисконт амортизациясы	27.882	17.972
Облигациялар бойынша сыйақы	11	11
	73.219	70.893

19. ПАЙЫЗДЫҚ ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін пайыздық шығыстарға мыналар кіреді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жыл	2015 жыл
Шығарылған облигациялар бойынша сыйақы	60.888	59.893
Қаржылық міндеттемелер бойынша дисконт амортизациясы	32.595	17.592
Алынған қарыздар бойынша сыйақы	17.192	4.631
Бастапқы мойындау кезінде қаржы активтерін дисконттаудан болған шығын	5.771	-
Басқасы	581	-
	117.027	82.116

20. ДИВИДЕНДТЕРДЕН ТҮСКЕН КІРІС

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жыл	2015 жыл
«ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ	53.774	21.225
«ҚазАтомэнеркәсіп» ұлттық атом компаниясы» АҚ	12.031	2.323
«Электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания» АҚ	5.834	9.952
«Эйр Астана» АҚ	2.642	-
«Самұрық-Энерго» АҚ	2.041	4.781
«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ	-	4.560
Басқа да еншілес ұйымдар	2.709	2.314
	79.031	45.155

21. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін жалпы және әкімшілік шығыстарға мыналар кіреді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жыл	2015 жыл
Демеушілік көмек және қайырымдылық	15.000	9.221
Кеңес беру (аудиторлық) және ақпараттық шығыстар	3.670	4.782
Жалақы бойынша шығыстар	2.362	2.769
Есепке алынбаған ҚҚС	2.069	900
Салықтар, айыппұлдар және өсімақылар	380	18.571
Басқасы	9.889	6.923
	33.370	43.166

Демеушілік көмек және қайырымдылық

2016 жылы Қор өзінің Қайырымдылық бағдарламасына сәйкес 15 миллиард теңге мөлшерінде қайырымдылыққа нысаналы трансферттерді бөліп берді. Қайырымдылыққа арналған нысаналы трансфертте «Самұрық-Қазына Trust» Корпоративтік қоры – бірегей Оператор арқылы іске асырылатын бірқатар жобаны қаржыландыру үшін берілді.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**21. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҮКІМЕТІНІҢ ҚАРЫЗДАРЫ (жалғасы)****Басқалар**

Өзге де шығыстар жалпы сомасы 630 миллион теңге (2015 жылы: 576 миллион теңге) болатын өзге де әкімшілік шығыстарды, оның ішінде басқару органының – Директорлар кеңесі мүшелерінің, жалпы сомасы 798 миллион теңге (2015 жылы: 565 миллион теңге) болатын Халықаралық Консультациялық кеңес мүшелерінің сыйақыларын, жалпы сомасы 737 миллион теңге (2015 жылы: 601 миллион теңге) болатын ведомстволық бағынысты ұйымдардың операциялық қызметін қамтамасыз етуге арналған қаражатты және Қордың операциялық қызметін қамтамасыз етуге арналған өзге де әкімшілік шығыстарды қамтиды.

22. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін қаржылық кірістерге мыналар кіреді:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жыл	2015 жыл
Алынған қарыздар бойынша дисконт	51.870	4.760
Банк депозиттері бойынша сыйақы	45.359	38.887
Қаржы активтері бойынша дисконт амортизациясы	14.541	12.583
Қаржылық кепілдіктер бойынша кірістер	5.616	7.115
Ағымдағы банк шоттары бойынша сыйақы	–	180
Басқасы	453	801
	117.839	64.326

23. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға табыс салығы бойынша шығыстар мынаны қамтиды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жыл	2015 жыл
Төлем көзінен ұсталатын корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	11.510	11.866
Мерзімі ұзартылған табыс салығы бойынша шығыс	3.340	2.373
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	–	–
	14.850	14.239

2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қорға 20% қолданыстағы ресми мөлшерлеме (2015 жылғы 31 желтоқсанда: 20%) бойынша корпоративтік табыс салығы салынды.

Бухгалтерлік пайдадан бастап табыс салығының нормативтік мөлшерлемесі бойынша табыс салығын есептегенге дейінгі есептелген табыс салығы бойынша шығыстарды табыс салығы бойынша шығыстарға қатысты салыстыру былайша берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жыл	2015 жыл
Табыс салығы есепке алынғанға дейінгі пайда	102.000	670.679
Табыс салығының ресми мөлшерлемесі	20%	20%
Табыс салығы бойынша теориялық шығыстар	20.400	134.136
Кейінге қалдырылған салық бойынша мойындалмаған салық активтеріндегі өзгеріс	11.047	9.768
Өткен жылдардың түзетуі	3.035	2.681
Салық салынбайтын дивидендтерден түскен кіріс	(15.806)	(9.031)
Берілген қарыздар және кредиттік мекемелердегі қаражат бойынша резервтер	2.888	–
Салықтар бойынша айыппұлдардан болған шығын	–	3.629
Дисконттау және қаржы активтері мен міндеттемелер бойынша дисконт амортизациясы	(9.094)	(3.544)
Демеушілік көмек шығыстары	3.000	1.779
Қаржылық кепілдіктер бойынша кірістер	(1.238)	(1.332)
Акцияларды сатудан түскен кіріс	–	(124.344)
Басқа да тұрақты айырмалар	618	497
Жиынтық кіріс туралы жеке есепте көрсетілген корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар	14.850	14.239

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**23. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (жалғасы)**

Активтер мен міндеттемелерді есептеу үшін салық негізі мен жеке қаржылық есептілікте көрсетілген сома арасындағы уақытша айырмаларға қатысты есептік күндерде қолданылған, заңмен белгіленген салық мөлшерлемелерін қолдану арқылы есептелген кейінге қалдырылған салық сальдосы мыналарды қамтиды:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жыл	2015 жыл
Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер		
кейінге қалдырылған салық бойынша танылмаған активтер	34.846	23.799
Берілген қарыздар бойынша резервтер	-	2.620
Басқа да міндеттемелер	28	738
Минусы: кейінге қалдырылған салық бойынша танылмаған активтер	(34.846)	(23.799)
Мерзімі ұзартылған салық бойынша активтер	28	3.358
Мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттемелер		
Негізгі құралдар	(34)	(24)
Мерзімі ұзартылған салық бойынша міндеттемелер	(34)	(24)
Кейінге қалдырылған салық бойынша таза активтер	(6)	3.334

Кейінге қалдырылған салық активі болашақта соған қатысты актив пайдаланылуы мүмкін салық салынатын пайданың болу ықтималдығы бар дәрежеде ғана танылады. Кейінге қалдырылған салық бойынша активтер оларға байланысты салық жеңілдіктері іске асырылуы мүмкін ықтималдық одан әрі болмайтын дәрежеде азайтылады.

24. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Байланысты тараптар Қор тобының компанияларын және Үкімет бақылайтын өзге де компанияларды, Қордың негізгі басқарушы персоналын, өзге де байланысты тараптарды қамтиды. Байланысты тараптармен жасалған мәмілелер тараптар арасында келісілген, байланысты және кейбір реттелетін қызметтерді есепке алмағанда үшінші тарапқа қолданылатын тарифтермен берілетін, нарық мөлшерлемесі бойынша жүзеге асырылмаған жағдайларда жүзеге асырылған.

Келесі кестелерде 2016 және 2015 жылдары байланысты тараптармен жасалған мәмілелердің жалпы сомасы мен 2016 және 2015 жылдарғы 31 желтоқсанға тиісті сальдо көрсетілген:

<i>Миллион теңгемен</i>		Байланысты тараптардың берешегі	Байланысты тараптардың берешегі	Ақша қаражаты мен байланысты тараптарда орналастырылған депозиттер
Еншілес ұйымдар	2016 жылғы 31 желтоқсан	410.573	245.282	-
	2015 жылғы 31 желтоқсан	412.796	80.511	-
Қауымдасқан компаниялар және еншілес ұйымдардың бірлескен кәсіпорындары	2016 жылғы 31 желтоқсан	14.941	-	-
	2015 жылғы 31 желтоқсан	14.525	-	-
Мемлекет бақылайтын өзге кәсіпорындар	2016 жылғы 31 желтоқсан	268.763	1.072.374	156.423
	2015 жылғы 31 желтоқсан	276.500	1.022.629	138.218

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**24. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР (жалғасы)**

<i>Миллион теңгемен</i>		Дивидендтерден түскен кіріс	Байланысты тараптардан сатып алу	Байланысты тараптарға сатудан түскен кіріс
Еншілес ұйымдар	2016 жыл	79.031	4.389	2.204
	2015 жыл	45.155	2.684	149
Қауымдасқан компаниялар және еншілес ұйымдардың бірлескен кәсіпорындары	2016 жыл	-	-	-
	2015 жыл	-	-	-
Мемлекет бақылайтын өзге кәсіпорындар	2016 жыл	-	-	-
	2015 жыл	-	-	-

<i>Миллион теңгемен</i>		Байланысты тараптарға есептелген сыйақы	Байланысты тараптарға есептелген сыйақы	Байланысты тараптарға есептелген қаржы кірістері	Байланысты тараптарға есептелген қаржы шығыстары
Еншілес ұйымдар	2016 жыл	25.053	4.757	52.795	8.074
	2015 жыл	24.831	4.759	6.815	-
Қауымдасқан компаниялар және еншілес ұйымдардың бірлескен кәсіпорындары	2016 жыл	876	-	-	-
	2015 жыл	2.028	-	-	-
Мемлекет бақылайтын өзге кәсіпорындар	2016 жыл	20.300	79.063	5.014	1.702
	2015 жыл	14.114	41.994	4.562	-

2016 және 2015 жылдар ішінде байланысты тараптармен жасалған мәмілелердің болмысы жеке қаржылық есептілікке тиісті ескертпелерде көрсетілген.

Қоса беріліп отырған жиынтық кіріс туралы жеке есептегі жалпы және әкімшілік шығыстарға қосылған негізгі басқарушы персоналға төленген жалпы сыйақы сомасы тиісінше 2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылы 923 миллион теңгені (2015 жылы: 885 миллион теңге) құрады. Көрсетілген сомалар 2016 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылы жалпы сомасы 293 миллион теңге (2015 жылы: 309 миллион теңге) болған атқарушы орган – Басқарма мүшелерінің сыйақысын қамтиды. Атқарушы органның мүшелеріне төленген сыйақы салықтар мен зейнетақы аударымдарын және бір жылдағы жұмыс нәтижелері бойынша өзге де төлемдерді ескере отырып, жалақы төлеу шығыстарынан тұрады.

25. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ

Қордың негізгі қаржылық міндеттемелерінің құрамына кредит мекемелерінен және Үкіметтен алынған қарыздар, шығарылған облигациялар, қаржы кепілдіктері және өзге де кредиторлық берешек кіреді. Көрсетілген қаржы құралдары, ең бастысы, Қордың операцияларына қаржыландыру тарту үшін пайдаланылады. Қордың қаржылық активтерінің құрамына еншілес ұйымдар мен кредит мекемелері берген қарыздар, банктік депозиттер, өзге де қаржылық активтер, өзге де дебиторлық берешек, сатып алынған облигациялар мен мемлекеттік бағалы қағаздар, оның тікелей операциялық қызметі нәтижесінде пайда болатын ақша және олардың баламалары кіреді.

Қор нарық тәуекеліне, пайыздық мөлшерлемелерге байланысты тәуекелге, кредит тәуекеліне, валюта тәуекеліне және өтімділік тәуекеліне ұшырауы мүмкін.

Пайыздық мөлшерлемелермен байланысты тәуекел

Сыйақы мөлшерлемелерімен байланысты тәуекел нарықтағы сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруі нәтижесінде қаржы құралы құнының құбылу тәуекелін білдіреді.

Қордың сыйақы мөлшерлемелеріне байланысты тәуекелге ұшырауы негізінен құбылмалы пайыз мөлшерлемесімен Қор алған қарызға жатқызылады (15-ескертпе).

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**25. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)****Пайыздық мөлшерлемелермен байланысты тәуекел (жалғасы)**

Мына кестеде Қордың салық салынғанға дейінгі пайдасының пайыздық мөлшерлемелердегі ықтимал өзгерістерге сезімталдығы берілген, бұл ретте барлық басқа параметрлер тұрақты шамалармен алынды. Қордың капиталына ықпал еткен жоқ.

<i>Мың теңгемен</i>	Базистік тармақтардағы ұлғаю/ азаю	Салық салынғанға дейін пайдаға әсері
2016 жыл	+0,6	(2.967)
АҚШ Доллары	-0,08	396
2015 жыл	+0,5	(2.515)
АҚШ Доллары	-0,12	604

Кредит тәуекелі

Қордың қаржы құралдарымен болған шарттардың талаптарын контрагенттердің орындамауы нәтижесінде пайда болған кредит тәуекелі, әдетте, контрагенттер міндеттемелерінің шамасы осы контрагенттердің алдындағы Қордың міндеттемелерінен асып кеткен сомалар болған кезде, сол сомалармен шектеледі.

Қордың саясаты кредитке қабілетті контрагенттердің біркатарымен қаржы құралдарымен операциялар жасауды көздейді. Кредиттік тәуекелге бейімділіктің ең жоғарғы шамасы әрбір қаржы активінің баланс құнына тең. Қор өзінің ең жоғары тәуекел шамасы есепті күні көрсетілген құнсыздануға арналған резервтерді шегере отырып берілген қарыздардың (8-ескертпе), кредит мекемелеріндегі қаражаттардың (9-ескертпе), өзге де қаржы активтерінің (10-ескертпе), өзге де ағымдағы активтердің (12-ескертпе) сомасында және ақша қаражаты мен оның баламаларында (13-ескертпе) көрсетіледі деп санайды.

Кредиттік тәуекелдің жинақталуы оларға қатысты экономикалық жағдайлардың немесе өзге де жағдайлардың өзгеруі олардың өз міндеттемелерін орындау қабілетіне бірдей әсер етеді деп күтуге негіз бар бір қарыз алушының немесе бірдей қызмет шарттарымен қарыз алушылар тобы берешегінің бірнеше сомасы болған кезде туындауы мүмкін.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі Қордың өзінің қаржылық міндеттемелерін орындау үшін қаражат тарту кезіндегі қиындықтарға ұшырау мүмкіндігіне байланысты. Өтімділік тәуекелі қаржы активін оның әділ құнына жақын болатын құн бойынша шұғыл түрде өткізе алмауының нәтижесінде туындауы мүмкін.

Өтімділікке қойылатын талаптар тұрақты түрде бақыланып отырады және Қор басшылығы міндеттемелердің пайда болуына қарай оларды орындау үшін жеткілікті көлемде қаражаттың болуын қадағалап отырады.

Мына кестеде 2016 және 2015 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша осы міндеттемелерді өтеу мерзімдері бөлінісінде Қордың қаржылық міндеттемелері бойынша дисконтталмаған шарттық төлемдер туралы ақпарат берілген.

<i>Миллион теңгемен</i>	1 айға дейін	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1-ден 5 жылға дейін	>5 жыл	Жиыны
2016 жылдың 31 желтоқсанына						
Қарыздар	4.440	7.313	97.732	987.731	330.642	1.427.858
Қазақстан Республикасы						
Үкіметінің қарыздары	13	24	35.640	189.319	2.827.145	3.052.141
Жиыны	4.453	7.337	133.372	1.177.050	3.157.787	4.479.999

<i>Миллион теңгемен</i>	1 айға дейін	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 1 жылға дейін	1-ден 5 жылға дейін	>5 жыл	Жиыны
2015 жылдың 31 желтоқсанына						
Қарыздар	4.440	10.958	59.411	997.105	335.093	1.407.007
Қазақстан Республикасы						
Үкіметінің қарыздары	13	24	36.168	166.616	2.831.991	3.034.812
Жиыны	4.453	10.982	95.579	1.163.721	3.167.084	4.441.819

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**25. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)****Валюталық тәуекел**

Шетел валютасындағы банктердегі ағымдағы шоттардан басқа, Қор шетелдік валютада ұзақ мерзімді кредиттер мен қарыздардың қомақты сомасын тартады әрі береді, сондықтан да валюта тәуекеліне ұшырауы ықтимал.

Мына кестеде Қордың табыс салығы есептелгенге дейінгі пайдасының/(шығынының) (акша активтері мен міндеттемелердің әділ құнындағы ықтимал өзгерістердің салдары) барлық өзге де параметрлердің өзгермеуі талабымен шетелдік валюталардың айырбас бағамдарындағы ықтимал өзгерістерге сезімталдығына талдау берілген. Қордың капиталына ықпал еткен жоқ.

<i>Миллион теңгемен</i>	Айырбастау бағамдарындағы ұлғаю / (кему)	Табыс салығы есепке алынғанға дейінгі шығынға/ пайдаға әсері
2016 жыл		
Еуро	15,00% (15,00%)	402 (402)
АҚШ Доллары	13,00% (13,00%)	(37.359) 37.359
2015 жыл		
Еуро	60,00% (20,00%)	1.653 (551)
АҚШ Доллары	60,00% (20,00%)	(182.276) 60.759

Капиталды басқару

Мүдделі тараптардың үздіксіз қызметі мен олар үшін пайданы көбейту мақсатында капиталдың жеткілікті болуының қалыпты деңгейі мен тұрақты кредитке қабілеттілікті қамтамасыз ету капиталды басқарудың негізгі мақсаты болып табылады. Қор капиталды басқарады және экономикалық жағдайлардағы өзгерістерді ескере отырып, оның құрылымы мен көлеміне өзгерістер енгізеді. Капиталдың оңтайлы құрылымын қолдау үшін Қор акциялар шығаруы және қарыз қаражатын тартуы мүмкін.

Қордағы капиталды басқару қызметті кейіннен қаржыландыру үшін оңтайлы ұтымды жағдайларға ақша ресурстарын тарту, сондай-ақ Қордың алдына қойылған стратегиялық міндеттерді шешу үшін оларды инвестициялау арқылы жүзеге асырылады. Капиталды басқару процесі капитал нарығындағы ағымдағы жағдайларға тұрақты түрде мониторинг жасауды, қарыз капиталының құнын және капиталдың әрбір класына байланысты тәуекелдерді де қамтиды.

Қор капиталына қатысты Басшылық шекті коэффициентті – қарыз капиталының меншікті капиталына қатынасын белгіледі, оның мәні 4:1 пропорциядан аспауға тиіс. Осы шекті коэффициент есепті кезең ішінде және есепті күнгі жағдай бойынша бұзылмады. Борышты басқару саясатына сәйкес Қор қарыз қаражатының құнына қарыздарды тарту нәтижесінде пайда болған міндеттемелердің әділ құнының, борыштық бағалы қағаздар шығарылымының, қаржылық жалдау, туынды қаржы құралдарын сатып алу не сату сомаларын, және ҚЕХС-қа сәйкес ұзақ мерзімді активтерді сатып алу төлемдері бойынша кейінге қалдыруларды, сондай-ақ заңды тұлғалардың міндеттемелері бойынша кепілдік берілген негізгі борыштың номиналды сомаларын қосады.

Кестеде 31 желтоқсандағы қарыз капиталының меншікті капиталға қатынасының мәні берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	2016 жыл	2015 жыл
Жарғылық капитал	5.058.658	4.916.269
Резервтер	4.018	5.131
Жинақталған залал	205.360	164.673
Капитал жиыны	5.268.036	5.086.073
Қарыз қаражатының жиыны	2.770.926	2.551.938
Активтер жиыны	7.349.837	6.929.328
Меншікті капиталға қарыз капиталының қатынасы	0,5	0,5

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**25. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)****Әділ құнды бағалау көздерінің иерархиясы**

Қор бағалау модельдері бөлінісінде қаржы құралдарының әділ құнын белгілеу және ол туралы ақпаратты ашып көрсету үшін мына иерархияны пайдаланады:

- 1-деңгей: ұқсас активтер немесе міндеттемелер бойынша (қандай да бір түзетусіз) белсенді нарықтардағы бағалар.
- 2-деңгей: барлық шығыс деректері көрсетілетін әділ құнына айтарлықтай әсер ететін басқа да әдістер нарықта тікелей немесе жанама байқалады;
- 3-деңгей: бақыланатын нарықтық ақпаратқа негізделмейтін әділ құнды көрсетуге біршама әсер ететін бастапқы деректерде қолданылатын әдістер.

Бұдан әрі жеке бухгалтерлік баланста әділ құны бойынша көрсетілетін Қордың барлық қаржы құралдарының ағымдағы (баланстық) құны мен әділ құнының санаттары бойынша салыстыру берілген:

<i>Миллион теңгемен</i>	31 желтоқсан 2016 жыл	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей
Әділ құны бойынша ескерілетін активтер				
Сату үшін қолда бар қаржы активтері (10-ескертпе)	25.431	25.431	-	-

	2015 жылғы 31 желтоқсан	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей
Әділ құны бойынша ескерілетін активтер				
Сату үшін қолда бар қаржы активтері (10-ескертпе)	27.368	27.368	-	-

Қаржы құралдарының әділ құны

2016 және 2015 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Қордың қаржы құралдарының баланстық (ағымдағы) құны төменде келтірілген қаржы құралдарын қоспағанда, олардың әділ құнына негіздемелі жақын болып табылады:

<i>Миллион теңгемен</i>	Баланстық құны	Әділ құны	2016 жыл		
			Мыналарды пайдалана отырып әділ құнды бағалау		
			Белсенді нарықтағы баға белгілеулерін (1-деңгей)	Айтарлықтай бақыланбай- тын бастапқы деректерді (2-деңгей)	Айтарлықтай бақыланбай- тын бастапқы деректерді (3-деңгей)
Қаржы активтері					
Кредиттік мекемелердегі қаражат	624.051	608.983	-	608.983	-
Тіркелген сыйақы мөлшерлемесі бар қарыздар (8-ескертпе)	600.509	553.524	-	553.524	-
Басқа да ұзақ мерзімді активтер (11-ескертпе)	94.125	92.174	-	-	92.174
Қаржылық міндеттемелер					
Тіркелген сыйақы мөлшерлемесі бар алынған қарыздар/шығарылған облигациялар (15-ескертпе)	592.642	571.050	-	571.050	-
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары (16-ескертпе)	918.411	729.061	-	729.061	-
Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер (17-ескертпе)	34.056	42.780	-	42.780	-

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**25. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)****Қаржы құралдарының әділ құны (жалғасы)**

Миллион теңгемен	2015 жыл				
	Баланстық құн	Әділ құны	Мыналарды пайдалана отырып әділ құнды бағалау		
			Белсенді нарықтағы баға белгілеулерін (1-деңгей)	Айтарлықтай бақыланбайтын бастапқы деректерді (2-деңгей)	Айтарлықтай бақыланбайтын бастапқы деректерді (3-деңгей)
Қаржы активтері					
Кредиттік мекемелердегі қаражат	615.878	596.292	-	596.292	-
Тіркелген сыйақы мөлшерлемесі бар қарыздар (8-ескертпе)	589.890	557.995	-	557.995	-
Басқа да ұзақ мерзімді активтер (11-ескертпе)	84.184	82.150	-	-	82.150
Қаржылық міндеттемелер					
Тіркелген сыйақы мөлшерлемесі бар алынған қарыздар/шығарылған облигациялар (15-ескертпе)	428.334	421.783	-	421.783	-
Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыздары (16-ескертпе)	866.437	849.567	-	849.567	-
Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер (17-ескертпе)	32.498	92.499	-	92.499	-

26. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР**Салық салу**

Қазақстандық салық заңнамасы және нормативтік-құқықтық актілер тұрақты өзгерістер мен әртүрлі түсіндірулер мәні болып табылады. ҚЕХС бойынша қаржылық есептілікте кірістерді, шығыстарды және басқа да баптарды мойындау тәсілдерін қоса алғанда, жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдарының арасындағы пікірлерде болатын келіспеушіліктер сирек емес. Қазіргі кезде қолданып отырған, Қазақстанда қолданылатын заңдардың негізінде анықталған құқық бұзушылықтар үшін қарастырылған айыппұлдар мен өсімақылар жүйесі аса қатаң болып отыр. Қазақстандық салық салу жүйесінің екіұштылығы себепті салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімпұлдардың нақты сомасы, егер олар болса, қазіргі уақытқа дейін шығыстарға жатқызылған және 2016 жылдың 31 желтоқсанына есептелген сомандан асып кетуі мүмкін.

Басшылық 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолданылатын заңнаманы түсіндіру лайықты болады және резервтер осы жеке қаржылық есептілікте есептелген немесе ашылып көрсетілген жағдайлардан басқа, Қордың салықтар жөніндегі ұстанымы расталатын ықтималдық бар деп санайды.

Дағдарысқа қарсы қаражатты қайталама пайдалану бойынша міндеттемелер

Қазақстан Республикасы Экономикасын жаңғырту мәселелері жөніндегі мемлекеттік комиссиясының 2012 жылғы 5 сәуірдегі, 2013 жылғы 30 қаңтардағы және 2013 жылғы 7 қазандағы шешімдеріне сәйкес Қор жалпы сомасы 31.514 миллион теңге сомаға бірқатар инвестициялық жобаларды қаржыландыруды жүзеге асыруға тиіс болды.

Қордың 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша игеру міндеттемелеріне 9.080 миллион теңге мөлшерінде инвестициялық жобаларды қаржыландыру міндеттемелері және Қордың 22.434 миллион теңге мөлшерінде «Қолжетімді баспана – 2020» бағдарламасын қаржыландыру міндеттемелері кіреді.

Республикалық бюджет қаражаты есебінен инвестициялық жобалар бойынша міндеттемелер

2016 жылғы 31 желтоқсанға Қордың республикалық бюджет қаражатының есебінен инвестициялық жобаларды іске асыру міндеттемелері 2.030 миллион теңге (2015 жылғы 31 желтоқсанға: 2.030 миллион теңге) мөлшеріндегі соманы құрады.

ЖЕКЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

27. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

Берілген қарыздар

2017 жылы, Қордың корпоративтік шешіміне сәйкес, 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап «Qazaq Air» АҚ-мен қаржылай көмек шарты 13.304 миллион теңге сомаға кредитке айырбасталуы тиіс, кредиттің мерзімі 2017 жылғы 31 желтоқсанға дейін және сыйақы мөлшерлемесі 5,5%.

Кредит шартының талаптарына сәйкес тиісті корпоративтік шешімдер қабылданғаннан кейін берілген қарыздың сомасы акцияларға айырбасталуы мүмкін.

2017 жылғы 17 қаңтарда «Kazakhstan Petrochemical Industries Inc.» ЖШС 7.500 миллион теңге мөлшерінде қарызды мерзімінен бұрын өтеді.

Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер

2017 жылғы 13 ақпанда «Kazakhstan Petrochemical Industries Inc.» ЖШС-тің Кредит келісімі бойынша ҚМДБ алдындағы міндеттемелерін қамтамасыз ету бойынша Қор мен Қытайдың Мемлекеттік Даму Банкі (ҚМДБ) арасында кепілдік шартына қол қойылды. Кредит келісімінің сомасын 2 миллиард АҚШ доллары құрайды, 20 жыл мерзімге, мөлшерлемесі жылдық 5,8%.